

Grupa Kapitałowa Orbis

Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
na dzień 31 grudnia 2008 i za 12 miesięcy
zakończone 31 grudnia 2008 roku

SKONSOLIDOWANY BILANS

według stanu na 31 grudnia 2008 r., 30 września 2008 r. i 31 grudnia 2007 r.

A k t y w a	stan na 31.12.2008	stan na 30.09.2008	stan na 31.12.2007
Aktywa trwałe	2 252 585	2 205 381	2 109 658
Rzeczowe aktywa trwałe	2 089 802	2 041 860	1 946 060
Wartości niematerialne, w tym:	111 275	110 947	110 640
- wartość firmy	108 328	108 328	108 328
Inwestycje w jednostce stowarzyszonej konsolidowanej metodą praw własności	7 518	8 138	8 067
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 935	1 935	547
Inne aktywa finansowe	1 627	2 148	3 640
Nieruchomości inwestycyjne	38 731	38 981	39 736
Inne inwestycje długoterminowe	552	552	552
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 145	820	416
Aktywa obrotowe	241 391	284 188	246 897
Zapasy	7 161	10 711	9 403
Należności handlowe	69 988	113 625	60 625
Należności z tytułu podatku dochodowego	7 091	661	692
Należności krótkoterminowe inne	91 413	86 778	62 839
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0	6 986
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65 738	72 413	106 352
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	5 240	13 368	10 745
A k t y w a r a z e m	2 499 216	2 502 937	2 367 300

SKONSOLIDOWANY BILANS c.d.

według stanu na 31 grudnia 2008 r., 30 września 2008 r. i 31 grudnia 2007 r.

P a s y w a	stan na 31.12.2008	stan na 30.09.2008	stan na 31.12.2007
Kapitał własny	1 810 812	1 823 347	1 800 327
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	1 809 228	1 821 496	1 798 484
Kapitał zakładowy	517 754	517 754	517 754
Pozostałe kapitały	133 333	133 333	133 333
Różnice kursowe z konsolidacji	(58)	(1 203)	(848)
Zyski zatrzymane	1 158 199	1 171 612	1 148 245
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	1 584	1 851	1 843
Zobowiązania długoterminowe	373 369	371 089	297 857
Kredyty i pożyczki	283 567	283 967	188 904
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51 488	48 452	66 827
Zobowiązania długoterminowe inne	2 148	3 021	5 994
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	36 146	35 628	36 111
Rezerwy na zobowiązania	20	21	21
Zobowiązania krótkoterminowe	315 035	308 501	269 116
Kredyty i pożyczki	150 156	97 040	87 315
Zobowiązania handlowe	78 531	86 060	93 002
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	25	6 840	7 981
Zobowiązania krótkoterminowe inne	74 091	109 519	71 284
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	7 038	6 633	6 906
Rezerwy na zobowiązania	5 194	2 409	2 628
P a s y w a r a z e m	2 499 216	2 502 937	2 367 300

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za 12 miesięcy oraz za 3 miesiące zakończone 31 grudnia 2008 roku z danymi porównywalnymi za rok 2007

	3 miesiące zakończone 31.12.2008	12 miesięcy zakończone 31.12.2008	3 miesiące zakończone 31.12.2007	12 miesięcy zakończone 31.12.2007
Przychody netto ze sprzedaży usług	265 221	1 171 327	266 496	1 158 097
Przychody netto ze sprzedaży innych produktów, towarów i materiałów	991	4 282	1 277	6 264
Koszt własny sprzedaży	(214 220)	(888 800)	(199 380)	(844 292)
Zysk brutto ze sprzedaży	51 992	286 809	68 393	320 069
Pozostałe przychody operacyjne	6 830	16 105	91 874	107 614
Koszty sprzedaży i marketingu	(18 484)	(66 043)	(16 852)	(65 543)
Koszty ogólnego zarządu	(41 139)	(159 828)	(44 004)	(162 788)
Pozostałe koszty operacyjne	(14 819)	(24 189)	(5 824)	(16 303)
Aktualizacja wartości niefinansowych aktywów trwałych	10 260	10 260	26 041	26 041
Zysk/strata z działalności operacyjnej	(5 360)	63 114	119 628	209 090
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	0	(319)	0	0
Przychody finansowe	0	0	7	51
Koszty finansowe	(10 177)	(25 679)	(4 074)	(16 281)
Udział w zyskach/stratach netto jednostek stowarzyszonych	(620)	(549)	(2 194)	78
Zysk/strata przed opodatkowaniem	(16 157)	36 567	113 367	192 938
Podatek dochodowy	2 451	(8 467)	(20 054)	(38 819)
Zysk/strata netto za okres	(13 706)	28 100	93 313	154 119
Przypisany:				
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(13 413)	28 385	93 412	154 368
Udziałowcom mniejszościowym	(293)	(285)	(99)	(249)
	(13 706)	28 100	93 313	154 119
Zysk/strata na jedną akcję zwykłą (w zł)				
Podstawowy/rozwodniony zysk/strata przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej za okres	(0,29)	0,62	2,03	3,35

Całość zysku/straty za okres dotyczy działalności kontynuowanej

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za 12 miesięcy oraz 3 miesiące zakończone 31 grudnia 2008 roku z danymi porównywalnymi za 2007 rok

	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej					Kapitały mniejszości	Razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe z konsolidacji	Zyski zatrzymane	Kapitały mniejszości		
Dwanaście miesięcy zakończone 31.12.2007							
Stan na 01.01.2007	517 754	133 333	(628)	1 009 544	1 717	1 661 720	
- zysk netto za rok obrotowy	0	0	0	154 368	(249)	154 119	
- różnice kursowe z konsolidacji	0	0	(220)	0	0	(220)	
- nabycie udziałów mniejszości	0	0	0	0	375	375	
Suma przychodów ujętych za rok	0	0	(220)	154 368	126	154 274	
- dywidendy	0	0	0	(15 667)	0	(15 667)	
Stan na 31.12.2007	517 754	133 333	(848)	1 148 245	1 843	1 800 327	
Dwanaście miesięcy zakończone 31.12.2008							
Stan na 01.01.2008	517 754	133 333	(848)	1 148 245	1 843	1 800 327	
- zysk netto za okres	0	0	0	28 385	(285)	28 100	
- różnice kursowe z konsolidacji	0	0	790	0	(7)	783	
- nabycie udziałów mniejszości	0	0	0	0	33	33	
Suma przychodów ujętych za okres	0	0	790	28 385	(259)	28 916	
- dywidendy	0	0	0	(18 431)	0	(18 431)	
Stan na 31.12.2008	517 754	133 333	(58)	1 158 199	1 584	1 810 812	
w tym: trzy miesiące zakończone 31.12.2008							
Stan na 01.10.2008	517 754	133 333	(1 203)	1 171 612	1 851	1 823 347	
- strata netto za okres	0	0	0	(13 413)	(293)	(13 706)	
- różnice kursowe z konsolidacji	0	0	1 145	0	(7)	1 138	
- nabycie udziałów mniejszości	0	0	0	0	33	33	
Suma przychodów ujętych za okres	0	0	1 145	(13 413)	(267)	(12 535)	
- dywidendy	0	0	0	0	0	0	
Stan na 31.12.2008	517 754	133 333	(58)	1 158 199	1 584	1 810 812	

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

za 12 miesięcy oraz za 3 miesiące zakończone 31 grudnia 2008 roku z danymi porównywalnymi za rok 2007

	3 miesiące zakończone 31.12.2008	12 miesięcy zakończone 31.12.2008	3 miesiące zakończone 31.12.2007	12 miesięcy zakończone 31.12.2007
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA				
Zysk/strata przed opodatkowaniem	(16 157)	36 567	113 367	192 938
Korekty:	49 716	158 515	(84 353)	28 625
Udział w zyskach/stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	620	549	2 194	(78)
Amortyzacja	46 638	177 168	30 531	153 541
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	2 748	2 877	(198)	(623)
Odsetki	7 271	22 309	4 210	16 212
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(2 341)	(1 778)	(96 843)	(95 857)
Zmiana stanu należności	54 368	(36 599)	26 692	(25 048)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(58 844)	(914)	(28 377)	7 688
Zmiana stanu rezerw	3 707	2 732	733	(218)
Zmiana stanu zapasów	3 550	2 242	(451)	(215)
Inne korekty	(8 001)	(10 071)	(22 844)	(26 777)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	33 559	195 082	29 014	221 563
Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	(8 445)	(38 530)	(13 134)	(36 449)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	25 114	156 552	15 880	185 114
DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA				
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	18 613	31 819	121 235	132 715
Przychody ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	0	0	3 375	3 375
Przychody ze sprzedaży udziałów w jednostkach powiązanych	21	152	1 210	1 210
Przychody ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych	0	19 081	18 197	114 392
Przychody z tytułu odsetek	0	19	48	151
Inne wpływy inwestycyjne	33	33	5	54
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(93 339)	(343 076)	(80 655)	(241 255)
Wydatki na nabycie udziałów w podmiotach powiązanych	(409)	(3 061)	(649)	(1 878)
Wydatki na nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych	0	(12 081)	(9 969)	(121 232)
Udzielenie pożyczek	0	(500)	0	0
Inne wydatki inwestycyjne	0	0	(5)	(5)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(75 081)	(307 614)	52 792	(112 473)
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA				
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	95 000	217 365	1 243	9 668
Inne wpływy finansowe	0	0	164	166
Spląty kredytów i pożyczek	(41 583)	(65 642)	(47 592)	(48 193)
Splata odsetek	(9 282)	(19 494)	(7 742)	(16 371)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0	(18 431)	0	(15 667)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(785)	(2 841)	(795)	(2 776)
Inne wydatki finansowe	(58)	(509)	(156)	(363)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	43 292	110 448	(54 878)	(73 536)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 675)	(40 614)	13 794	(895)
Środki pieniężne na początek okresu	72 413	106 352	92 558	107 247
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	65 738	65 738	106 352	106 352
o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0	0	0

INFORMACJA DODATKOWA
DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
GRUPY KAPITAŁOWEJ ORBIS
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2008 I ZA 12 MIESIĘCY ZAKOŃCZONE 31 GRUDNIA 2008 ROKU

SPIS TREŚCI

- 1. INFORMACJE OGÓLNE**
- 2. ISTOTNE ZDARZENIA I CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY**
 - 2.1 Ważne zdarzenia bieżącego kwartału
 - 2.2 Czynniki istotne dla rozwoju grupy
 - 2.2.1 Czynniki zewnętrzne
 - 2.2.2 Czynniki wewnętrzne
 - 2.2.3 Perspektywy w najbliższych kwartałach
 - 2.2.4 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości realizacji wcześniej opublikowanych prognoz
- 3. SPÓŁKI WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY**
 - 3.1 Skład Grupy Kapitałowej i jej jednostki stowarzyszone na dzień 31 grudnia 2008
 - 3.2 Zmiany w strukturze grupy i ich efekt, w tym łączenia działalności, nabycia i zbycia spółek zależnych oraz inwestycji długoterminowych
 - 3.3 Spółki wyłączone z konsolidacji
- 4. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY**
 - 4.1 Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Orbis
 - 4.2 Wyniki operacyjne Grupy Hotelowej Orbis
 - 4.3 Wyniki operacyjne Grupy PBP Orbis
 - 4.4 Wyniki operacyjne Grupy Orbis Transport
 - 4.5 Sezonowość lub cykliczność działalności
 - 4.6 Przychody i wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności
- 5. BILANS GRUPY**
 - 5.1 Aktywa trwałe
 - 5.2 Aktywa obrotowe
 - 5.3 Zobowiązania długoterminowe
 - 5.4 Zobowiązania krótkoterminowe
 - 5.5 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek
 - 5.6 Zmiany wartości szacunkowych
 - 5.7 Aktywa i zobowiązania warunkowe, w tym poręczenia kredytu, pożyczki lub udzielenie gwarancji w grupie kapitałowej
- 6. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH GRUPY**
 - 6.1 Działalność operacyjna
 - 6.2 Działalność inwestycyjna
 - 6.3 Działalność finansowa
- 7. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM GRUPY I DYWIDENDY**
- 8. WPŁYW ZDARZEŃ NIEPOWTARZALNYCH I JEDNORAZOWYCH**
- 9. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**
- 10. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI**
- 11. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI**
- 12. WYDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM**
- 13. AKCJONARIUSZE EMITENTA**
- 14. ZMIANY W STANIE POSIADANIA AKCJI EMITENTA PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE W OKRESIE OD OSTATNIEGO RAPORTU KWARTALNEGO**
- 15. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

1. INFORMACJE OGÓLNE

Spółka Orbis S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Bracka 16 jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 22622. Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności /PKD/ działalność Spółki jest zakwalifikowana w sekcji H w pozycji 5510Z.

Orbis S.A. jest największą w Polsce spółką hotelarską, zatrudniającą 3,2 tys. osób (zatrudnienie przeciętne w etatach), operującą siecią 41 hoteli (8 323 pokoi) w 27 najważniejszych miastach i miejscowościach wypoczynkowych w Polsce oraz zarządzającą dwoma innymi hotelami. Hotele Spółki funkcjonują pod markami Sofitel, Novotel, Mercure, Holiday Inn, Orbis Hotels. Dodatkowo Spółka jest właścicielem siedmiu hoteli marki Etap oraz jednego hotelu marki Mercure, których operatorem jest jej spółka zależna Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.

Orbis S.A. przewodzi Grupie Kapitałowej Orbis, w skład której wchodzi spółki z branży hotelarskiej, turystycznej, transportowej i gier losowych. Wraz ze spółkami zależnymi: Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A., Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o., Orbis Transport Sp. z o.o. oraz spółką stowarzyszoną Orbis Casino Sp. z o.o., tworzą największą w Polsce oraz w Europie Środkowej grupę turystyczno-hotelową.

Najistotniejsze Spółki Grupy Kapitałowej:

Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. jest operatorem największej w Polsce sieci hoteli ekonomicznych: ośmiu hoteli marki Ibis, siedmiu hoteli marki Etap, dwóch hoteli marki Novotel oraz jednego hotelu marki Mercure. Dodatkowo poprzez spółkę zależną UAB Hekon jest operatorem hotelu Novotel Vilnius w Wilnie na Litwie. Łącznie hotele tej spółki oferują w Polsce 2 520 pokoi w 9 miastach oraz 159 pokoi w hotelu w Wilnie. Dodatkowo spółka zarządza hotelem Ibis Stare Miasto w Warszawie na podstawie umowy o zarządzanie.

Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. działające pod firmą **Orbis Travel** jest największym polskim biurem podróży: liczącym się organizatorem zagranicznej turystyki wyjazdowej, przyjazdowej oraz turystyki krajowej. Spółka specjalizuje się również w obsłudze podróży służbowych, jest także pośrednikiem sprzedaży biletów komunikacyjnych.

Orbis Transport Sp. z o.o. jest znaczącym polskim przewoźnikiem w międzynarodowych połączeniach autokarowych oraz należy do czołówki firm w dziedzinie krótko- i długoterminowego wynajmu samochodów, które prowadzone są na podstawie umów licencyjnych z Hertz Rent a Car i Hertz Lease.

Pełna lista spółek Grupy Kapitałowej Orbis została opublikowana w punkcie 3.1 niniejszego raportu. Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej Orbis od opublikowania ostatniego sprawozdania zostały przedstawione w punkcie 3.2 niniejszego raportu.

Prezentowane skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało **sporządzone na dzień 31 grudnia 2008 roku oraz za 12 miesięcy zakończone 31 grudnia 2008 roku.**

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF, dawniej Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR) wydanymi przez Radę ds. Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości (IFRIC), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Główne zasady rachunkowości, zastosowane przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zostały zaprezentowane w nocy 2.1 informacji dodatkowej do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2008 roku. Zasady te są stosowane w sposób ciągły we wszystkich latach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym. Zmiany w stosunku do danych prezentowanych wcześniej znajdują się w punkcie 11 sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostkę dominującą oraz jednostki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości. Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jest złoty polski. Wszystkie dane finansowe przedstawia się w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

2. ISTOTNE ZDARZENIA I CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY

2.1 Ważne zdarzenia bieżącego kwartału

- Pomimo zmniejszonego napływu do Polski gości z zagranicy, spowodowanego kryzysem gospodarczym. Grupa Kapitałowa Orbis odnotowała w czwartym kwartale dobry poziom przychodów (266 mln. zł), porównywalny z rokiem ubiegłym. Oznacza to, że Grupa dobrze radzi sobie w obecnym otoczeniu rynkowym. Jednocześnie pogarszająca się koniunktura zmniejszyła zapotrzebowanie na usługi i zwiększyła koszty działalności, co w efekcie nie pozwoliło na osiągnięcie równie dobrych wyników Grupy (patrz pkt 8 sprawozdania).
- Ostatni kwartał minął pod znakiem wzmożonej działalności inwestycyjnej. Grupa Hotelowa Orbis poniosła znaczne koszty na wyposażenie dwóch kolejnych hoteli marki Etap we Wrocławiu przed ich otwarciem, co wpłynęło na osiągnięcie w kwartale wyniki. Oba hotele rozpoczęły działalność w czwartym kwartale i należy spodziewać się rosnących przychodów operacyjnych w miarę rozwoju ich działalności.

Jean-Philippe Savoye komentuje:

„W czwartym kwartale 2008 roku rynek hotelowy odczuwał już skutki spowolnienia gospodarczego. Było to związane ze zmniejszeniem się przyjazdów turystów do Polski o około 20%¹. Pomimo to Grupa Hotelowa Orbis utrzymała poziom przychodów z bardzo dobrego roku 2007 – ponad 186 mln zł. Zaowocowało tu zwiększenie wysiłków marketingowych i efektywności sprzedaży. Wynik EBITDA dla Grupy Hotelowej Orbis za czwarty kwartał osiągnął 41 mln zł, a w całym roku – 216 mln zł, nieco poniżej prognoz.

Zgodnie ze strategią rozwoju Grupy Hotelowej Orbis stale zwiększamy udział hoteli ekonomicznych w naszym portfolio. W czwartym kwartale uruchomiliśmy dwa obiekty marki Etap we Wrocławiu – ich przychody będą rosnać wraz z rozwojem działalności. Zgodnie z kierunkami strategii planujemy w połowie roku 2009 otwarcie hotelu Ibis w Kielcach i Etap w Toruniu.

W ostatnim kwartale oraz całym roku 2008 Grupa Hotelowa Orbis koncentrowała się na inwestycjach. Grupa Kapitałowa Orbis przeznaczyła na inwestycje w ostatnim kwartale 106 mln zł, a według wstępnych danych za całe 12 miesięcy – prawie 340 mln zł. Stanowi to wzrost w porównaniu do roku poprzedniego o ponad 50%. Zdecydowana większość środków została przeznaczona na rozwój sieci hotelowej – poziom inwestycji dla Grupy Hotelowej Orbis to 264 mln zł.

Spowolnienie wzrostu PKB w Polsce oraz pogorszenie sytuacji gospodarczej w całej Europie może mieć wpływ na przychody hotelarstwa i turystyki. Orbis jest na to przygotowany. Spółka szuka oszczędności w umowach outsourcingowych, reneocjuje kontrakty z podwykonawcami oraz spowalnia proces inwestycyjny. Dzięki zróżnicowanej bazie hotelowej, wdrożonemu systemowi ‘yield management’, restrukturyzacji Orbis Travel, a także stabilnej sytuacji finansowej patrzymy w przyszłość ze spokojem.”

¹ wobec czwartego kwartału 2007, szacunki Instytutu Turystyki

2.2 Czynniki istotne dla rozwoju grupy

2.2.1 Czynniki zewnętrzne

Wzrost gospodarczy. Poziom i dynamika wzrostu PKB jest podstawowym czynnikiem kształtującym popyt w sektorze turystycznym – hotelarskim. Według wstępnych prognoz wzrost produktu krajowego brutto w czwartym kwartale 2008 roku wyniesie ok. 3,0%, przy 6,6% wzroście rok temu (Departament Analiz i Prognoz Ministerstwa Gospodarki – grudzień 2008).

Kursy walut. Znaczący wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży z działalności hotelowej, zagranicznej turystyki przyjazdowej oraz w segmencie wynajmu samochodów Rent a Car ma kurs euro do złotego. W czwartym kwartale 2008 roku obserwowaliśmy osłabienie się złotego wobec walut obcych. Wg danych NBP średni kurs EUR/PLN w czwartym kwartale 2008 roku wyniósł 3,7746 PLN i był wyższy od średniego kursu EUR/PLN za czwarty kwartał 2007 o 3,27 %. Słabszy złoty wpływa ujemnie na poziom zysków ze sprzedaży w segmencie zagranicznej turystyki wyjazdowej prowadzonej przez Orbis Travel i jednocześnie poprawia atrakcyjność bazy hotelowej w Polsce dla obcokrajowców.

Ruch turystyczny –Instytut Turystyki opublikował szacunkowe dane za cztery kwartały 2008 roku w zakresie turystyki przyjazdowej i wyjazdowej. W ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku odnotowano 50,2 mln wyjazdów Polaków za granicę (o ok. 5,6% więcej niż w analogicznym okresie 2007 roku). W tym samym czasie Polskę odwiedziło 60 mln cudzoziemców (o 9,0% mniej niż w ciągu czterech kwartałów 2007 roku). Liczbę przyjazdów turystów w tym okresie szacuje się na około 13 mln (o ok. 13,0% mniej niż w analogicznym okresie 2007 roku).

2.2.2 Czynniki wewnętrzne

PROGRAM INWESTYCJI GRUPY KAPITAŁOWEJ

Grupa Kapitałowa Orbis w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku zainwestowała **338 331 tys. zł.**

Spółka Orbis S.A. zrealizowała w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku nakłady na środki trwałe w wysokości **230 837 tys. zł** z przeznaczeniem m.in. na zakończenie budowy czterech hoteli marki Etap oraz dalszą modernizację hotelu Grand w Warszawie, (który wrócił do działalności pod marką Mercure) i modernizację innych wybranych hoteli wraz z wymianą mebli i wyposażenia.

Nakłady inwestycyjne poniesione przez **Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A.** w czterech kwartałach 2008 roku wyniosły **32 992 tys. zł** i były przeznaczone przede wszystkim na wyposażenie nowych hoteli, których spółka została operatorem.

Nakłady inwestycyjne w **Grupie Kapitałowej PBP Orbis** w czterech kwartałach 2008 roku wyniosły **1 482 tys. zł** i były przeznaczone m.in. na adaptację nowej siedziby Spółki PBP Orbis Sp. z o.o. oraz zakup sprzętu informatycznego.

Wydatki inwestycyjne w **Grupie Kapitałowej Orbis Transport** w czterech kwartałach 2008 roku wyniosły **73 020 tys. zł**, z tego 68 643 tys. zł zostało przeznaczone na zakupy samochodów do działalności wynajmu długiego i krótkoterminowego jednostki dominującej. Pozostała kwota została przeznaczona na zakup autobusów przez spółki Grupy oraz modernizację budynku biurowego spółki Orbis Transport Sp. z o.o. Ponadto w 2008 roku Grupa poniosła nakłady na zakup oprogramowania komputerowego.

Nakłady inwestycyjne w Grupie Kapitałowej Orbis

Nazwa podmiotu	12 miesięcy zakończone 31.12.2008	12 miesięcy zakończone 31.12.2007	zmiana % 2008/2007
Orbis S.A.*	230 837	154 205	49,69%
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.*	32 992	3 201	930,68%
Grupa PBP Orbis	1 482	4 165	-64,42%
Grupa Orbis Transport	73 020	58 728	24,34%
Grupa Kapitałowa Orbis	338 331	220 299	53,58%

* dane w Orbis S.A. i Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A. prezentowane są wraz z zaliczkami na inwestycje

STRATEGIA GRUPY HOTELOWEJ ORBIS

W czwartym kwartale 2008 roku Zarząd Orbis S.A. kontynuował realizację strategii rozwoju Grupy Hotelowej ORBIS, poprzez:

- wprowadzanie marki Etap na rynek Polski,
- kontynuacja rozwoju odnoszącej sukces marki Ibis,
- modernizację części hoteli ORBIS z dostosowaniem do standardów marek grupy Accor.

Budowa lub konwersja na hotele nowych marek

Zgodnie z założoną strategią rozwoju w Grupie trwa proces budowy nowych hoteli marki Etap i Ibis. Po otwarciu w maju tego roku dwóch hoteli marki Etap, w czwartym kwartale 2008 roku zostały oddane do eksploatacji kolejne dwa hotele tej marki - Wrocław Południe i Wrocław Stadion. W tym okresie prowadzone również były prace przy budowie hoteli Ibis w Kielcach oraz Ibis i Etap w Toruniu. Wstępne prace kontynuowane były również przy budowie hoteli Ibis Nowe Miasto i Etap Nowe Miasto w Krakowie.

Istotne modernizacje hoteli istniejących

- W maju zakończyły się prace związane z pierwszym i drugim etapem gruntownej przebudowy hotelu **Grand w Warszawie**. Do eksploatacji oddano 158 nowoczesnych pokoi wyposażonych według standardu marki Mercure.
- Kontynuowana jest trzecia faza modernizacji hotelu **Mercure Hevelius w Gdańsku**, której zakres prac obejmuje aranżację oraz przebudowę pomieszczeń ogólnodostępnych (antresola + parter). Prace w tym zakresie kontynuowane będą w 2009, a ich zakończenie planowane jest na koniec drugiego kwartału.
- W hotelu **Sofitel Victoria w Warszawie** zakończono modernizację części rekreacyjnej hotelu, w tym basenu, klubu fitness, SPA i Sali konferencyjnej. Prace obejmowały również wymianę mebli i wyposażenia.
- W **Novotelu Airport w Warszawie** zakończono modernizację łazienek w części „starej” hotelu.
- W hotelu **Skalny w Karpaczu** zakończona została wymiana elewacji i modernizacja wejścia głównego do hotelu. W trakcie realizacji znajdują się prace związane z modernizacją basenu. Rozpoczęto przetarg na modernizację części ogólnodostępnej.
- W hotelach **Novotel Marina i Posejdon w Gdańsku** rozpoczęły się przetargi na modernizację hoteli.

W pozostałych obiektach wydatki inwestycyjne dotyczyły modernizacji o mniejszym zakresie, niemniej jednak niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania hoteli, bezpieczeństwa i komfortu gości oraz zakupu środków trwałych, w tym sprzętu komputerowego i oprogramowania.

ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Orbis za 12 miesięcy 2008 roku wyniosło **5 112** etaty i było o 7,3% niższe w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Do takiego stanu przyczyniła się głównie Spółka Orbis S.A., która odnotowała spadek zatrudnienia o 9,0%. Jest to rezultat zamknięcia w 2007 roku kilku hoteli oraz redukcji zatrudnienia w funkcjonujących jednostkach. Niższe zatrudnienie odnotowano również w Grupie Orbis Transport i Grupie PBP Orbis, spowodowane zmianami organizacyjnymi oraz optymalizacją kosztów. Wzrost zatrudnienia w Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. związany jest z uruchomieniem pięciu hoteli, których spółka jest operatorem (czterech Etapów i Mercure Grand w Warszawie).

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej Orbis (w etatach)

Nazwa podmiotu	12 miesięcy	12 miesięcy	zmiana 2008/2007 w %
	zakończone 31.12.2008	zakończone 31.12.2007	
Orbis S.A.	3 196	3 516	-9,10%
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.	565	486	16,26%
Grupa PBP Orbis	420	550	-23,64%
Grupa Orbis Transport	861	894	-3,69%
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	5	4	25,00%
UAB Hekon	65	63	3,17%
Grupa Kapitałowa Orbis	5 112	5 513	-7,27%

2.2.3 Perspektywy w najbliższych kwartałach

OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

W dniu 30 grudnia 2008 roku Rada Ministrów przyjęła *Program konwergencji. Aktualizacja 2008*. Dokument podtrzymuje zasadnicze cele i kierunki polityki gospodarczej przyjęte w marcu 2008 roku w *Programie konwergencji. Aktualizacja 2007*. Jednocześnie w odniesieniu do prognoz do *Program konwergencji. Aktualizacja 2008*, uwzględniono działania określone w *Planie stabilności i rozwoju* (przyjętym 30 listopada 2008 roku przez rząd). Obejmuje on działania, które w sposób trwały i długookresowy będą wspierały wzrost gospodarczy w Polsce.

Integracja ze strefą EURO. Spełnienie przez Polskę nominalnych kryteriów konwergencji w 2011 roku oraz uzyskanie pozytywnej opinii Komisji Europejskiej i uchylenie derogacji przez Radę Ecofin pozwoli na przyjęcie wspólnej waluty europejskiej z dniem 1 stycznia 2012 roku.

Wzrost gospodarczy. Zgodnie z prognozą średniokresową dla Polski, średnie realne tempo wzrostu PKB w latach 2009-2011 ulegnie spowolnieniu w porównaniu z latami 2006-2008. Prognozowane tempo wzrostu PKB w Polsce powinno być stosunkowo wysokie w porównaniu z prognozami dla innych krajów EU.

Rynek pracy, roczny wzrost cen, popyt na pracę. Wysokie tempo wzrostu popytu na pracę, obserwowane w latach 2006-2008, ulegnie znacznemu zmniejszeniu. Szacuje się, że w latach 2009-2011 liczba pracujących zwiększy się o około 0,1 mln osób wobec 1,7 mln w latach 2006-2008. W 2009 roku wzrost cen konsumpcyjnych prognozowany jest na 2,9% średnio w roku.

Zmiany podatkowe. W horyzoncie *Aktualizacji* największą zmianą systemową w zakresie redukcji obciążeń fiskalnych jest wprowadzona od początku 2009 roku obniżka stawek podatku PIT. Zwiększając dochody do dyspozycji gospodarstw domowych, będzie ona stanowiła impuls do wzrostu konsumpcji.

Pogarszająca się z dnia na dzień kondycja polskiej gospodarki spowodowana globalnym kryzysem finansowym jest powodem weryfikacji prognozy rozwoju gospodarczego, zmieniając przyjęty wzrost PKB z 3,7 % do 1,7% , a co za tym idzie wszystkie pozostałe wskaźniki (*Rzeczpospolita z dnia 28 stycznia 2009 r. Szybkie hamowanie*). Do dnia publikacji raportu nie została opublikowana nowa zaktualizowana prognoza dla Polski na 2009 rok.

RUCH TURYSTYCZNY

Według skorygowanych prognoz Instytutu Turystyki ogólna liczba przyjazdów turystów wzrosła z 12,9 mln w 2008 roku do około 16 mln w latach 2012 i 2013, co oznacza średnioroczną dynamikę liczby przyjazdów turystów do Polski w latach 2007-2013 na poziomie 1%. Należy spodziewać się kontynuacji wzrostu ruchu przyjazdowego z nieościennej krajów „15” Unii Europejskiej, Ameryki Północnej i pozostałych krajów zamorskich (lecz tempo wzrostu będzie wynosiło 4,2% rocznie). Stabilizacji liczby przyjazdów można oczekiwać z Niemiec. Przyjazdy sąsiadów ze Wschodu znacznie spadły w 2008 roku, po wejściu do strefy Schengen. Nie jest pewne w jakim tempie te straty będą niwelowane w przyszłości.

W obliczu recesji i zmniejszonej liczby gości zagranicznych nie jest pewne, jak wyglądać będzie realizacja tych prognoz w 2009 roku.

2.2.4 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości realizacji wcześniej opublikowanych prognoz

W związku z publikacją sprawozdania finansowego za czwarty kwartał 2008 roku Zarząd Spółki Orbis S.A. odnosi się do prognozy wyniku EBITDA za rok 2008 dla Grupy Hotelowej Orbis, w skład której wchodzi Orbis S.A., Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A., UAB Hekon i Orbis Kontrakty Sp. z o.o. Zaktualizowana prognoza, opublikowana raportem bieżącym nr 30/2008, przewiduje osiągnięcie w całym 2008 roku łącznego wyniku EBITDA dla Grupy Hotelowej Orbis w wysokości 230 mln zł. Wypracowany w ciągu dwunastu miesięcy 2008 roku wynik **EBITDA** wyniósł **216 mln zł**.

3. SPÓŁKI WCHODZĄCE W SKŁAD GRUPY

3.1 Skład Grupy Kapitałowej i jej jednostki stowarzyszone na dzień 31.12.2008

Spółki zależne nazwa i siedziba	% udziału w kapitale własnym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	przedmiot działalności	Spółki stowarzyszone nazwa i siedziba	% udziału w kapitale własnym	% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu	przedmiot działalności
Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.	bezpośrednio 100%	bezpośrednio 100%	hotelarsko- gastronomiczna	Orbis Casino Sp. z o.o.	bezpośrednio 33,33%	bezpośrednio 33,33%	gry losowe
Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o.	bezpośrednio 100%	bezpośrednio 100%	hotelarsko- gastronomiczna				
ORBIS Transport Sp. z o.o.	bezpośrednio 98,88%; pośrednio 0,17%	bezpośrednio 98,88%; pośrednio 0,17%	transport				
PBP Orbis Sp. z o.o.	bezpośrednio 95,08%	bezpośrednio 95,08%	turystyka				
Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	bezpośrednio 80%; pośrednio 20%	bezpośrednio 80%; pośrednio 20%	organizacja zakupów				
UAB Hekon	pośrednio 100%	pośrednio 100%	hotelarsko-gastr.				
PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o.	pośrednio 99,05%	pośrednio 99,05%	transport				
PKS Gdańsk Sp. z o.o.	pośrednio 99,05%	pośrednio 99,05%	transport				
Inter Bus Sp. z o.o.	pośrednio 99,05%	pośrednio 99,05%	przewozy autokar.				
Capital Parking Sp. z o.o.	pośrednio 99,05%	pośrednio 99,05%	wyn.miejsc parkingowych				
PMKS Sp. z o.o.	pośrednio 70,82%	pośrednio 70,82%	kommunikacja miejska				

3.2 Zmiany w strukturze grupy i ich efekt, w tym łączenia działalności, nabycia i zbycia spółek zależnych oraz inwestycji długoterminowych:

Informacje o zmianach w strukturze Grupy:

W czwartym kwartale 2008 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy.

Inne zdarzenia:

- **PBP Orbis Sp. z o.o.** – w dniu 20 listopada 2008 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PBP Orbis Sp. z o.o. podjęło dwie uchwały. Na mocy uchwały nr 3 wszyscy wspólnicy zostali zobowiązani do dopłat do kapitału zakładowego w wysokości 78% w stosunku do wartości udziału. Termin dopłat został ustalony do dnia 15 grudnia 2008 roku. Na mocy uchwały nr 4, zgodnie ze zmienioną Umową Spółki, w razie nie uiszczenia dopłat przez wspólników dopuszczalne jest przymusowe umorzenie udziału.
- **PBP Orbis Sp. z o.o.** – w dniu 15 września 2008 roku Rada Nadzorcza powołała pana Jarosława Mojzycha na członka Zarządu Spółki. Wpis do KRS nastąpił w dniu 17 października 2008 roku.
- **Orbis Casino Sp. z o.o.** – od dnia 15 września 2008 roku Zarząd Spółki działa w składzie: pani Sandra Kabiljagić (prezes) oraz pani Zofia Maruszyńska i pan Jacek Sabo (członkowie). Wpis do KRS zmiany w składzie Zarządu nastąpił w dniu 28 października 2008 roku.

3.3 Spółki wyłączone z konsolidacji

Konsolidacją nie są objęte jednostki zależne i stowarzyszone, które nie są istotne z punktu widzenia sumy bilansowej i wyniku finansowego Grupy Kapitałowej. Spółki nie objęte konsolidacją przedstawiono w poniższej tabeli.

spółki wyłączone z konsolidacji	% udziału w kapitale własnym	udział w przychodach netto Grupy %	udział w sumie bilansowej Grupy %
Wioska Turystyczna Wilkasy Sp. z o.o.	100,00%	0,13%	0,17%
PMKS Sp. z o.o.	70,82%	0,31%	0,20%
ŁĄCZNIE		0,44%	0,37%

4. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT GRUPY

4.1 Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej Orbis

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	266 212	267 773	-0,58%	1 175 609	1 164 361	0,97%
% udział w przychodach ogółem *	97,50%	74,45%		98,67%	91,54%	
Koszt własny sprzedaży	(214 220)	(199 380)	7,44%	(888 800)	(844 292)	5,27%
Koszty sprzedaży i marketingu	(18 484)	(16 852)	9,68%	(66 043)	(65 543)	0,76%
Koszty ogólnego zarządu	(41 139)	(44 004)	-6,51%	(159 828)	(162 788)	-1,82%
w tych:						
- koszty amortyzacji	(46 638)	(30 531)	52,76%	(177 168)	(153 541)	15,39%
- koszty zatrudnienia	(76 588)	(84 945)	-9,84%	(297 248)	(307 946)	-3,47%
- koszty usług obcych	(90 229)	(89 543)	0,77%	(414 074)	(389 934)	6,19%
% udział w kosztach ogółem **	91,64%	96,34%		95,69%	97,05%	
Pozostałe przychody operacyjne	6 830	91 874	-92,57%	16 105	107 614	-85,03%
Pozostałe koszty operacyjne	(14 819)	(5 824)	154,45%	(24 189)	(16 303)	48,37%
Aktualizacja wartości niefinansowych aktywów trwałych	10 260	26 041	-60,60%	10 260	26 041	-60,60%
Zysk / strata z działalności operacyjnej - EBIT	(5 360)	119 628		63 114	209 090	-69,81%
Zysk (strata) na sprzedaży jednostek podporządkowanych	0	0		(319)	0	
Przychody finansowe	0	7	-100,00%	0	51	-100,00%
Koszty finansowe	(10 177)	(4 074)	149,80%	(25 679)	(16 281)	57,72%
Udział w zyskach/stratach netto jednostek stowarzyszonych	(620)	(2 194)	-71,74%	(549)	78	-803,85%
Zysk / strata przed opodatkowaniem	(16 157)	113 367		36 567	192 938	-81,05%
Podatek dochodowy	2 451	(20 054)		(8 467)	(38 819)	
Zysk / strata netto	(13 706)	93 313		28 100	154 119	-81,77%
marża EBIT (EBIT/Przychody)	-2,01%	44,68%	-46,69pp	5,37%	17,96%	-12,59pp
EBITDA	41 278	150 159	-72,51%	240 282	362 631	-33,74%
marża EBITDA (EBITDA/Przychody)	15,51%	56,08%	-40,57pp	20,44%	31,14%	-10,70pp

* Przychody ogółem rozumiane są jako suma przychodów ze sprzedaży, pozostałych operacyjnych i finansowych.

** Koszty ogółem rozumiane są jako suma kosztu własnego sprzedaży, kosztów sprzedaży i marketingu, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych.

W czwartym kwartale 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis wypracowała **przychody ze sprzedaży** na poziomie zbliżonym do czwartego kwartału 2007 roku. Porównując cztery kwartały narastająco przychody wykazały niewielki wzrost.

Tradycyjnie z uwagi na rozmiary działalności największy wpływ na poziom przychodów ze sprzedaży wywarła **Grupa Hotelowa Orbis**, która osiągnęła przychody ze sprzedaży za czwarty kwartał 2008 roku oraz narastająco za dwanaście miesięcy 2008 roku porównywalne z analogicznymi okresami 2007 roku. Oddane w pierwszym półroczu 2008 roku do użytkowania dwa nowe hotele marki Etap oraz częściowo udostępniony dla gości Mercure Grand w Warszawie zaczynają generować planowane przychody. Kolejne dwa hotele marki Etap oddane do eksploatacji w czwartym kwartale 2008 roku są dopiero w fazie rozruchu i należy się spodziewać osiągnięcia przez nich pełnych możliwości dopiero w kolejnych okresach. Niestety spadek liczby turystów odwiedzających nasz kraj pod koniec 2008 roku spowodowany światowym kryzysem finansowym, przyczynił się do uzyskania przychodów w 2008 roku na tym samym poziomie co w roku 2007.

W czwartym kwartale 2008 roku **Grupa Kapitałowa PBP Orbis** osiągnęła przychody wyższe niż w czwartym kwartale 2007 roku. Największy wzrost przychodów wystąpił w zagranicznej turystyce wyjazdowej, głównie za sprawą dobrze sprzedających się ofert: Travel Time, Świat Wakacji oraz Autokarem po Europie. Znaczne zwiększenie przychodów odnotowano również w segmencie obsługa podróżnicza, w tym dzięki bardzo wysokiemu wzrostowi przychodów z tytułu rezerwacji hotelowych. Natomiast bardzo wyraźne zmniejszenie sprzedaży Grupa odnotowała w segmencie zagranicznej turystyki przyjazdowej.

Grupa Kapitałowa Orbis Transport wypracowała za czwarty kwartał 2008 roku niższe przychody w porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku. Spadek przychodów wystąpił w segmencie wynajmu krótkoterminowego, który najszybciej odczuł skutki kryzysu gospodarczego (ograniczanie bieżących wydatków przez firmy) oraz w działalności przewozów autokarowych, spowodowany stałą kontrolą rentowności przewozów pasażerskich, co w efekcie powoduje zmniejszenie liczby przejechanych kilometrów i spadek przychodów. Grupa odnotowała wzrost przychodów w segmencie wynajmu długoterminowego. Pomimo spowolnienia gospodarczego działalność segmentu Hertz Lease realizowana przez Spółkę nadal znajduje się w wyraźnym trendzie wzrostowym, a jej dalszy rozwój uzależniony jest od wysokości dostępnych środków pieniężnych na finansowanie zakupu samochodów.

Koszt własny sprzedaży Grupy Kapitałowej zwiększył się w czwartym kwartale 2008 roku w stosunku do analogicznego okresu roku 2007, między innymi w wyniku otwarcia dwóch hoteli marki Etap. Hotele te są w fazie rozruchu i poniesione przez nie koszty znacząco przewyższyły wygenerowane przychody. W skali 12 miesięcy tradycyjnie największy wzrost kosztów dotyczy amortyzacji majątku trwałego, jako skutek poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych.

Koszty sprzedaży i marketingu w czwartym kwartale 2008 roku wykazały wzrost w porównaniu z czwartym kwartałem 2007 roku. Jest to głównie skutek promocji oferty letniej na 2009 rok, rozpoczętej już w listopadzie 2008 roku przez Grupę Kapitałową PBP Orbis Sp. z o.o.

Stosunkowo silnie spadły w czwartym kwartale 2008 roku **koszty ogólnego zarządu** w porównaniu z analogicznym okresem roku 2007. Taki stan spowodowany jest przede wszystkim mniejszym kosztem z tytułu restrukturyzacji w spółkach Grupy oraz rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe niż w 2007 roku.

Pozostałe przychody operacyjne Grupy zarówno w czwartym kwartale 2008 roku jak i w okresie 12 miesięcy 2008 roku w porównaniu do analogicznych okresów w 2007 roku wykazały spadek. Taki stan spowodowany jest ujęciem w prezentowanych okresach za 2007 rok osiągniętego zysku na sprzedaży min. dwóch hoteli przez Orbis S.A. oraz nieruchomości stanowiącej majątek PKS Gdańsk Sp. z o.o. (patrz pkt 8 sprawozdania). Najważniejszą pozycją w tej grupie przychodów w 2008 roku był zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, w tym nieruchomości będącej własnością PBP Sp. z o.o.

Pozostałe koszty operacyjne wzrosły w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku. Wpływ na to miały koszty restrukturyzacji zatrudnienia w PBP Sp. z o.o., co związane jest ze zmianami organizacyjnymi zachodzącymi w tej spółce oraz kosztami ugody w Orbis S.A.

Grupa Kapitałowa Orbis zamknęła czwarty kwartał 2008 roku stratą, odczuwając wpływ pogarszającej się koniunktury, uzyskując jednak w tym okresie dodatni wynik **EBITDA** w wysokości **41 278 tys. zł.**

Nie wystąpiły **przychody finansowe**, natomiast **koszty finansowe** w Grupie, na które składają się głównie odsetki od kredytów i pożyczek, w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 odnotowały wzrost.

Wszystkie opisane powyżej czynniki spowodowały, że w czwartym kwartale 2008 roku Grupa wykazała **stratę netto** w wysokości **13 706 tys. zł.** Narastająco za cztery kwartały 2008 roku zrealizowano zysk netto **28 100 tys. zł.**

Grupa Kapitałowa Orbis
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Wyniki podmiotów Grupy Kapitałowej Orbis*

Nazwa Spółki	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007
Orbis S.A.						
przychody netto ze sprzedaży	151 950	150 431	1,01%	632 001	637 924	-0,93%
EBIT	(6 238)	89 575	-	68 246	168 322	-59,46%
EBITDA	28 228	109 539	-74,23%	199 078	280 113	-28,93%
zysk/strata netto	(12 803)	70 637	-	40 044	125 317	-68,05%
Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.						
przychody netto ze sprzedaży	36 231	33 004	9,78%	144 126	131 785	9,36%
EBIT	8 820	13 450	-34,42%	48 528	52 371	-7,34%
EBITDA	11 232	15 743	-28,65%	58 004	61 799	-6,14%
zysk netto	7 033	10 753	-34,59%	39 189	42 212	-7,16%
UAB Hekon						
przychody netto ze sprzedaży	3 144	3 197	-1,66%	13 169	12 583	4,66%
EBIT	(195)	6	-	1 196	408	193,14%
EBITDA	122	327	-62,69%	2 370	1 727	37,23%
zysk/strata netto	(42)	(348)	87,93%	1 692	(143)	-
Orbis Kontrakty						
przychody netto ze sprzedaży	4 403	3 898	12,96%	12 890	10 963	17,58%
EBIT	4 113	3 662	12,32%	11 903	10 150	17,27%
EBITDA	4 117	3 664	12,36%	11 917	10 162	17,27%
zysk netto	3 361	2 966	13,32%	9 633	8 219	17,20%
Grupa PBP Orbis						
przychody netto ze sprzedaży	45 698	40 434	13,02%	258 023	240 163	7,44%
EBIT	(5 610)	(6 678)	15,99%	(4 262)	(7 198)	40,79%
EBITDA	(4 904)	(6 095)	19,54%	(1 418)	(4 576)	69,01%
zysk/strata netto	(4 462)	(6 768)	34,07%	(3 490)	(7 601)	54,08%
Grupa Orbis Transport						
przychody netto ze sprzedaży	40 418	47 031	-14,06%	170 787	176 154	-3,05%
EBIT	(4 993)	25 395	-	(4 554)	34 203	-
EBITDA	3 928	32 777	-88,02%	28 510	62 637	-54,48%
zysk/strata netto	(7 942)	20 221	-	(12 061)	25 468	-

EBIT – oznacza zysk (stratę) z działalności operacyjnej

EBITDA - oznacza zysk (stratę) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację

* Dane prezentowane przed wyłączeniami konsolidacyjnymi.

4.2 Wyniki operacyjne Grupy Hotelowej Orbis

Wyniki skonsolidowane Grupy Hotelowej Orbis po czwartym kwartale 2008 roku prezentują się jak poniżej:

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT - wynik finansowy Grupy Hotelowej Orbis

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	186 224	184 344	1,02%	772 967	772 882	0,01%
Koszt własny sprzedaży	(139 031)	(128 342)	8,33%	(532 948)	(509 206)	4,66%
Zysk brutto ze sprzedaży	47 193	56 002	-15,73%	240 019	263 676	-8,97%
Pozostałe przychody operacyjne	2 917	70 803	-95,88%	8 573	77 896	-88,99%
Koszty sprzedaży i marketingu	(14 026)	(13 065)	7,36%	(48 169)	(48 857)	-1,41%
Koszty ogólnego zarządu	(31 571)	(31 750)	-0,56%	(119 532)	(123 533)	-3,24%
Pozostałe koszty operacyjne	(10 677)	(4 899)	117,94%	(16 976)	(11 818)	43,65%
Aktualizacja niefinansowych aktywów trwałych	10 260	26 092	-60,68%	10 260	26 092	-60,68%
Zysk/strata z działalności operacyjnej - EBIT	4 096	103 183	-96,03%	74 175	183 456	-59,57%
Przychody finansowe	0	7	-100,00%	0	51	-100,00%
Koszty finansowe	(6 480)	(3 599)	80,05%	(19 395)	(13 905)	39,48%
Zysk/strata przed opodatkowaniem	(2 384)	99 591		54 780	169 602	-67,70%
Podatek dochodowy	(67)	(16 934)	-99,60%	(11 057)	(34 883)	-68,30%
Zysk/strata netto	(2 451)	82 657		43 723	134 719	-67,55%
EBITDA	41 295	125 856	-67,19%	215 671	306 006	-29,52%
skorygowana EBITDA dla celów prognozy	41 295	61 671	-33,04%	215 671	241 821	-10,81%

* skorygowana EBITDA dla celów prognozy kalkulowana jest jako EBITDA pomniejszona o zysk na sprzedaży nieruchomości hotelowych (patrz pkt 2.2.4 sprawozdania).

Grupa Hotelowa Orbis wypracowała **przychody ze sprzedaży** zarówno w czwartym kwartale 2008 roku, jak i narastająco za 12 miesięcy 2008 roku na zbliżonym poziomie do analogicznych okresów w 2007 roku. Nowo oddane do użytku w pierwszej połowie 2008 roku hotele stopniowo rozwijają działalność, a co za tym idzie zaczynają generować planowane przychody. Niestety pojawiające się w czwartym kwartale 2008 roku coraz silniejsze symptomy kryzysu finansowego wpłynęły na zmniejszenie liczby turystów odwiedzających nasz kraj w tym okresie i osiągnięcie przez Grupę niższych niż zaplanowano wcześniej przychodów.

Porównując osiągnięty przez Grupę Hotelową Orbis zysk operacyjny za czwarty kwartał 2008 roku z czwartym kwartałem 2007 roku, wykazał on spadek. Wynika on w dużej mierze z faktu, że na wynik roku poprzedniego wpłynął duży zysk ze sprzedaży nieruchomości oraz wyższa kwota przychodu z aktualizacji aktywów trwałych (patrz pkt 8 sprawozdania).

Wskaźniki operacyjne Grupy Hotelowej Orbis* w czwartym kwartale 2008

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
frekwencja	47,80%	52,40%	-4,60pp	53,60%	55,10%	-1,50pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	239,6	220,5	8,66%	232,3	221,5	4,88%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	114,6	115,5	-0,78%	124,5	122,1	1,97%
liczba sprzedanych pokojonocy	473 691	507 097	-6,59%	2 072 287	2 175 343	-4,74%
liczba pokoi	10 843	10 285	5,43%	10 843	10 285	5,43%
struktura sprzedanych pokojonocy w %			zmiana w pkt %			zmiana w pkt %
Polacy	52%	50%	2,00pp	47%	43%	4,00pp
cudzoziemcy	48%	50%	-2,00pp	53%	57%	-4,00pp
klienci biznesowi	71%	73%	-2,00pp	66%	65%	1,00pp
klienci turystyczni	29%	27%	2,00pp	34%	35%	-1,00pp

*tabela zawiera wyniki zbiorcze hoteli należących do spółek Orbis S.A. i Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. (bez Wilna)

W 2008 roku Grupa odnotowała zdecydowany wzrost liczby pokoi na skutek oddania do eksploatacji czterech hoteli marki Etap oraz częściowo udostępnionego dla gości hotelu Mercure Grand w Warszawie. Hotele oddane do eksploatacji w drugiej połowie 2008 roku są w fazie rozwoju i nie generują jeszcze zaplanowanych przychodów, dlatego przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku był niższy. Czynnikiem zewnętrznym, który wpłynął na wyniki Grupy, jest spadek turystów odwiedzających nasz kraj, co znalazło odzwierciedlenie we frekwencji oraz w strukturze gości hotelowych za czwarty kwartał 2008 roku (przewaga Polaków nad cudzoziemcami).

Wskaźniki operacyjne Orbis S.A. w czwartym kwartale 2008*

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
frekwencja	44,70%	48,90%	-4,20pp	50,90%	52,50%	-1,60pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	252,9	226,3	11,75%	240,7	225,3	6,84%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	113,2	110,6	2,35%	122,5	118,4	3,46%
liczba sprzedanych pokojonocy	343 147	388 236	-11,61%	1 561 739	1 711 585	-8,75%
liczba pokoi	8 323	8 396	-0,87%	8 323	8 396	-0,87%
struktura sprzedanych pokojonocy w %			zmiana w pkt %			zmiana w pkt %
Polacy	47%	46%	1,00pp	44%	41%	3,00pp
cudzoziemcy	53%	54%	-1,00pp	56%	59%	-3,00pp
klienci biznesowi	73%	75%	-2,00pp	67%	67%	0,00pp
klienci turystyczni	27%	25%	2,00pp	33%	33%	0,00pp

*bez Hotelu Etap i Mercure Grand w Warszawie

Spółka odnotowała przychody ze sprzedaży na poziomie roku ubiegłego zarówno w czwartym kwartale, jak i w ciągu 12 miesięcy 2008 roku. Pomimo słabszego niż się spodziewano rezultatu za czwarty kwartał 2008, wynik EBITDA za cały rok prezentował się na dobrym poziomie, zwłaszcza porównując go z poprzednim rokiem po wyeliminowaniu zysku na transakcjach sprzedaży nieruchomości i różnicy przychodów z aktualizacji aktywów trwałych.

W czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu do analogicznego okresu 2007 roku, pomimo zmniejszenia się liczby dostępnych pokoi z uwagi na likwidację Motelu we Wrocławiu, spółka Orbis S.A. uzyskała wyższy przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR). Do osiągnięcia takiego wyniku przyczynił się wysoki wzrost średniej ceny za pokój (ARR). Pozostałe wyniki operacyjne (frekwencja i liczba sprzedanych pokojonocy) były niższe zarówno w czwartym kwartale 2008 roku jak i za dwanaście miesięcy 2008 roku w porównaniu z analogicznymi okresami 2007 roku.

Wskaźniki operacyjne Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A. w czwartym kwartale 2008*

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
frekwencja	58,40%	68,40%	-10,00pp	63,90%	67,40%	-3,50pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	204,6	201,4	1,59%	206,8	207,1	-0,14%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	119,6	137,7	-13,14%	132,2	139,6	-5,30%
liczba sprzedanych pokojonocy	130 544	118 861	9,83%	510 548	463 758	10,09%
liczba pokoi	2 520	1 889	33,40%	2 520	1 889	33,40%
struktura sprzedanych pokojonocy w %			zmiana w pkt %			zmiana w pkt %
Polacy	64%	60%	4,00pp	58%	52%	6,00pp
cudzoziemcy	36%	40%	-4,00pp	42%	48%	-6,00pp
klienci biznesowi	67%	65%	2,00pp	62%	60%	2,00pp
klienci turystyczni	33%	35%	-2,00pp	38%	40%	-2,00pp

* wyniki prezentowane z hotelami Etap i Mercure Grand w Warszawie

Przychody ze sprzedaży w spółce Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. wykazały wzrost zarówno w kwartale, jak i narastająco za dwanaście miesięcy 2008 roku. Jednocześnie wzrost kosztów usług hotelowych oraz kosztów ponoszonych przed otwarciem hoteli, spowodowały, że EBIT i EBITDA w czwartym kwartale 2008 roku wykazywały spadek porównując rok do roku. Narastająco za cztery kwartały 2008 roku wskaźniki te wykazały również spadek.

W wyniku otwarcia czterech nowych hoteli (w samym czwartym kwartale – dwóch) znacznie wzrosła ilość sprzedanych pokojonocy. Przystępna cena, szczególnie dla Polaków, przyczyniła się do rosnącej popularności hoteli klasy ekonomicznej wśród klientów biznesowych i turystycznych. Niestety mniejsza frekwencja uzyskana w czwartym kwartale 2008 roku (obniżona z uwagi na nowe hotele i spadek liczby turystów odwiedzających nasz kraj) spowodowała, że Spółka odnotowała spadek przychodu na jeden dostępny pokój.

Wskaźniki operacyjne UAB Hekon w czwartym kwartale 2008

Spółka UAB Hekon prowadzi hotel Novotel Vilnius w Wilnie na Litwie, który jest jedynym hotelem Grupy Hotelowej Orbis poza granicami Polski. W czwartym kwartale 2008 roku hotel uzyskał znacznie gorsze wskaźniki w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku. Podobnie jako Polska, również do Litwy zaczęły docierać skutki kryzysu finansowego na świecie. Nastąpił gwałtowny spadek frekwencji (o 12,08%), a co za tym idzie spadek liczby sprzedanych pokojonocy (o 19,46%). Pomimo wzrostu średniej ceny za pokój (w walucie litewskiej o 12,57%), przychód na jeden dostępny pokój wykazał spadek w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu z czwartym kwartałem 2007 roku (w walucie litewskiej o 9,33%). Znalazło to odzwierciedlenie w gorszych wynikach finansowych, które spółka uzyskała w czwartym kwartale 2008 roku (spadek przychodów i stratę netto). Ze względu na dobre wyniki finansowe, które spółka uzyskała za 9 miesięcy 2008 roku, wskaźniki operacyjne spółki narastająco za 12 miesięcy wykazują wzrost (frekwencja – wzrost o 2,84%, liczba sprzedanych pokojonocy – wzrost o 5,22%, a przychód na jeden dostępny pokój – wzrost o 11,90% w walucie litewskiej).

Wskaźniki operacyjne w segmencie hotele z restauracjami według marek hoteli

MARKA	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
Hotele o standardzie wyższym (Sofitel)						
frekwencja	44,90%	54,40%	-9,50pp	52,00%	58,40%	-6,40pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	367,0	355,2	3,32%	397,8	377,0	5,52%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	164,9	193,1	-14,60%	206,8	220,1	-6,04%
liczba sprzedanych pokojonocy	19 426	23 406	-17,00%	89 446	99 748	-10,33%
liczba pokoi	470	468	0,43%	470	468	0,43%
Hotele o standardzie średnim (Novotel, Mercure, Orbis Hotels)						
frekwencja	45,10%	49,60%	-4,50pp	51,40%	53,00%	-1,60pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	250,6	223,0	12,38%	236,0	221,9	6,35%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	113,0	110,5	2,26%	121,2	117,6	3,06%
liczba sprzedanych pokojonocy	352 279	393 986	-10,59%	1 596 360	1 728 144	-7,63%
liczba pokoi*	8 484	8 401	0,99%	8 484	8 401	0,99%
Hotele o standardzie ekonomicznym (Ibis, Etap)						
frekwencja	60,70%	68,20%	-7,50pp	65,30%	66,40%	-1,10pp
średnia cena za pokój (ARR) w zł	187,5	185,6	1,02%	188,5	186,6	1,02%
przychód na jeden dostępny pokój (RevPAR) w zł	113,9	126,5	-9,96%	123,0	123,9	-0,73%
liczba sprzedanych pokojonocy	109 300	98 787	10,64%	421 672	380 895	10,71%
liczba pokoi	2 048	1 575	30,03%	2 048	1 575	30,03%

*w statystyce ujęty jest Novotel w Wilnie

4.3 Wyniki operacyjne Grupy PBP Orbis

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
liczba klientów korzystających z usług PBP Orbis	197 096	243 650	-19,11%	1 008 439	1 132 004	-10,92%
liczba uczestników wyjazdów zagranicznych zakupionych lub organizowanych przez PBP Orbis	14 321	19 000	-24,63%	88 781	70 519	25,90%
liczba turystów zagranicznych którzy odwiedzili Polskę z PBP Orbis (razem turyści obsłużeni przez Centrum Turystyki Przyjazdowej i oddziały terenowe)	9 002	19 446	-53,71%	59 315	79 035	-24,95%

Grupa PBP Orbis odnotowała gorsze wyniki operacyjne w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku. Największy spadek przychodów odnotowano w zagranicznej turystyce przyjazdowej na skutek rozszerzającego się kryzysu finansowego, co znalazło odzwierciedlenie w ponad dwukrotnie mniejszej liczbie turystów zagranicznych odwiedzających nasz kraj z PBP Orbis. Spadek turystów w czwartym kwartale 2008 roku odnotował również segment zagranicznej turystyki wyjazdowej, jednak dzięki świetnym wynikom uzyskanym szczególnie w drugim i trzecim kwartale 2008 roku, działalność ta uzyskała narastająco za 12 miesięcy 2008 roku największy wartościowo wzrost przychodów.

W czwartym kwartale 2008 roku restrukturyzacja spółki PBP Orbis Sp. z o.o. weszła w decydującą fazę. Nowa struktura stawia na koncentrację działań w ramach wyspecjalizowanych linii biznesowych (turystyka wyjazdowa, turystyka przyjazdowa i krajowa, obsługa podróżnicza i dystrybucja). W ramach centralizacji zarządzania zlikwidowane zostały oddziały, a ich działalność i pracownicy zostali organizacyjnie przeniesieni do spółki.

4.4 Wyniki operacyjne Grupy Orbis Transport

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	zmiana 2008 do 2007 w %
liczba osób przewiezionych autokarami Grupy Orbis Transport	970 863	2 003 917	-51,55%	4 075 698	7 185 091	-43,28%
Liczba kilometrów przejechanych przez autokary Grupy Orbis Transport	5 663 323	7 927 784	-28,56%	27 706 277	33 779 026	-17,98%
Liczba samochododni wynajmów w ramach Hertz RaC	15 384	15 695	-1,98%	66 969	69 766	-4,01%
liczba samochodów w leasingowanych w ramach Hertz Lease (nowe umowy)	275	167	64,67%	894	757	18,10%

Zarówno w czwartym kwartale 2008 roku, jak i za 12 miesięcy 2008 roku Grupa odnotowała spadek wyników operacyjnych w przewozach autokarowych. Spadek popytu na przewozy autokarowe spowodowany jest głównie zakończeniem boomu na wyjazdy zagraniczne związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej oraz ekspansją tanich linii lotniczych. Wymusiło to na Grupie dokonanie przebudowy rozkładów jazdy linii autobusowych. Zmiany te wprowadzane od 2006 roku zmierzają do poprawy rentowności przewozów pasażerskich, co dzieje się kosztem zawieszania niektórych połączeń, a co za tym idzie spadkiem przejechanych kilometrów.

W ramach działalności RaC liczba sprzedanych samochododni w czwartym kwartale 2008 roku jak i za 12 miesięcy utrzymała się na podobnym poziomie w porównaniu z analogicznymi okresami 2007 roku, natomiast pion Hertz Lease odnotował zdecydowany wzrost w prezentowanych okresach. Na rynku odnotowuje się jednak pierwsze sygnały spadku dynamiki rynku leasingowego związane z kryzysem w światowej gospodarce.

4.5 Sezonowość lub cykliczność działalności

W przychodach ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Orbis w skali roku obserwowana jest sezonowość. Zazwyczaj największa część przychodów ze sprzedaży wypracowywana jest w trzecim kwartale roku. Następnym kwartałem pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży jest drugi kwartał roku, trzecią pozycję zajmuje czwarty kwartał, a ostatnią pierwszy kwartał. We wszystkich segmentach działalności występuje taka sama kolejność udziału poszczególnych kwartałów roku w rocznych przychodach ze sprzedaży.

Poniżej prezentujemy wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni dwu lat w poszczególnych segmentach działalności.

	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów	Przychody ze sprzedaży - udział % w ostatnich 4 kwartałach	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów	Przychody ze sprzedaży - udział % w ostatnich 4 kwartałach	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów	Przychody ze sprzedaży - udział % w ostatnich 4 kwartałach	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów	Przychody ze sprzedaży - udział % w ostatnich 4 kwartałach
I kwartał 2007	160 251	21,9%	32 671	14,7%	37 820	22,4%	230 742	20,6%
II kwartał 2007	212 535	28,2%	58 018	25,6%	44 243	25,7%	314 796	27,4%
III kwartał 2007	212 706	28,0%	109 040	46,0%	47 060	27,7%	368 806	31,6%
IV kwartał 2007	183 797	23,9%	40 434	16,8%	47 031	26,7%	271 262	22,9%
I kwartał 2008	161 792	21,0%	29 610	12,5%	39 970	22,4%	231 372	19,5%
II kwartał 2008	221 912	28,4%	65 324	26,7%	44 152	24,8%	331 388	27,6%
III kwartał 2008	200 441	26,1%	117 391	46,4%	46 247	26,1%	364 079	30,4%
IV kwartał 2008	185 542	24,1%	45 698	17,7%	40 418	23,7%	271 658	22,7%

4.6 Przychody i wyniki przypadające na poszczególne segmenty działalności

Prezentowane poniżej przychody netto ze sprzedaży, koszty oraz wyniki segmentów branżowych kalkulowane są według wartości przed korektami konsolidacyjnymi zgodnie z MSR 14.

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007
	Przychody ze sprzed. klientom zewnętrznym			Przychody ze sprzed. innym segmentom			Przychody ze sprzedaży ogółem		
Hotele z restauracjami*	180 588	181 076	-0,27%	4 954	2 721	82,07%	185 542	183 797	0,95%
Turystyka	45 349	40 150	12,95%	349	284	22,89%	45 698	40 434	13,02%
Transport	39 593	46 000	-13,93%	825	1 031	-19,98%	40 418	47 031	-14,06%
Razem segment	265 530	267 226	-0,63%	6 128	4 036	51,83%	271 658	271 262	0,15%
działalność nieprzypisana	682	547	24,68%	(6 128)	(4 036)	-51,83%	(5 446)	(3 489)	-56,09%
Razem Grupa Kapitałowa	266 212	267 773	-0,58%	0	0	0,00%	266 212	267 773	-0,58%
	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007
	Przychody ze sprzed. klientom zewnętrznym			Przychody ze sprzed. innym segmentom			Przychody ze sprzedaży ogółem		
Hotele z restauracjami*	748 477	749 452	-0,13%	21 210	19 837	6,92%	769 687	769 289	0,05%
Turystyka	256 592	238 468	7,60%	1 431	1 695	-15,58%	258 023	240 163	7,44%
Transport	167 260	172 848	-3,23%	3 527	3 306	6,68%	170 787	176 154	-3,05%
Razem segment	1 172 329	1 160 768	1,00%	26 168	24 838	5,35%	1 198 497	1 185 606	1,09%
działalność nieprzypisana	3 280	3 593	-8,71%	(26 168)	(24 838)	-5,35%	(22 888)	(21 245)	-7,73%
Razem Grupa Kapitałowa	1 175 609	1 164 361	0,97%	0	0	0,00%	1 175 609	1 164 361	0,97%
	3 miesiące zakończone 31.12.2008	3 miesiące zakończone 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007			
	Wynik segmentu			Wynik segmentu					
Hotele z restauracjami**	32 791	42 648	-23,11%	189 658	212 262	-10,65%			
Turystyka	(1 072)	75	-	17 286	14 667	17,86%			
Transport	(814)	8 599	-	11 022	25 361	-56,54%			
Razem segment	30 905	51 322	-39,78%	217 966	252 290	-13,60%			
działalność nieprzypisana	(44 611)	41 991		(189 866)	(98 171)	-93,40%			
Razem Grupa Kapitałowa	(13 706)	93 313		28 100	154 119	-81,77%			

* W segmencie Hotele z restauracjami do przychodów segmentu nie wlicza się: przychodów z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych oraz ze sprzedaży znaku towarowego, prezentowanych w przychodach ze sprzedaży Grupy Hotelowej Orbis (pkt. 4.2 niniejszego sprawozdania).

** Na wynik segmentu Hotele z restauracjami składają się przychody i koszt własny sprzedaży, pomniejszone o wynik wynajmu nieruchomości inwestycyjnych i sprzedaży znaku towarowego, oraz koszty sprzedaży i marketingu Grupy Hotelowej Orbis.

5. BILANS GRUPY

	stan na 31.12.2008	stan na 30.09.2008	% zmiana w ciągu 3 miesięcy zakończonych 31.12.2008	stan na 31.12.2007	% zmiana w ciągu 12 miesięcy zakończonych 31.12.2008
Aktywa trwałe	2 252 585	2 205 381	2,14%	2 109 658	6,77%
% udział w sumie bilansowej	90,13%	88,11%		89,12%	
Aktywa obrotowe	241 391	284 188	-15,06%	246 897	-2,23%
% udział w sumie bilansowej	9,66%	11,35%		10,43%	
Aktywa trwałe klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	5 240	13 368	-60,80%	10 745	-51,23%
% udział w sumie bilansowej	0,21%	0,53%		0,45%	
RAZEM AKTYWA	2 499 216	2 502 937	-0,15%	2 367 300	5,57%
Kapitał własny przypadający jednostce dominującej	1 809 228	1 821 496	-0,67%	1 798 484	0,60%
% udział w sumie bilansowej	72,39%	72,77%		75,97%	
Kapitały mniejszości	1 584	1 851	-14,42%	1 843	-14,05%
% udział w sumie bilansowej	0,06%	0,07%		0,08%	
Zobowiązania długoterminowe - w tym kredyty i pożyczki	373 369	371 089	0,61%	297 857	25,35%
% udział w sumie bilansowej	14,94%	14,83%		12,58%	
Zobowiązania krótkoterminowe - w tym kredyty i pożyczki	315 035	308 501	2,12%	269 116	17,06%
% udział w sumie bilansowej	12,61%	12,33%		11,37%	
RAZEM PASYWA	2 499 216	2 502 937	-0,15%	2 367 300	5,57%
Stosunek kredytów i pożyczek do kapitału własnego przypadającego jednostce dominującej ogółem	23,97%	20,92%	3,05pp	15,36%	8,61pp
Wskaźnik zadłużenia (stosunek zobowiązań ogółem do aktywów ogółem)	27,54%	27,15%	0,39pp	23,95%	3,59pp

5.1 Aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to główny element Aktywów trwałych. Wśród nich najważniejszymi pozycjami są budynki hotelowe oraz grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów. Największy wpływ na kształtowanie się poziomu tej grupy aktywów mają zmiany w bilansie jednostki dominującej, ponieważ to majątek tej jednostki przeważa w ogólnej wartości rzeczowego majątku trwałego. Wartość tej pozycji w całym 2008 roku pozostała na zbliżonym poziomie. Jest to przede wszystkim wynik systematycznego naliczania amortyzacji przy jednoczesnym ponoszeniu dużych nakładów na nowe obiekty budowlane i modernizacje już istniejących. W 2008 roku w Grupie Hotelowej oddano do eksploatacji 4 nowe Hotele marki Etap oraz częściowo Mercure Grand w Warszawie. Wzrost tej pozycji na koniec roku 2008 w porównaniu z 31.12.2007 odnotowała również spółka Orbis Transport Sp. z o.o. w wyniku zwiększenia floty samochodowej w związku z wysokim popytem na usługi wynajmu długiego i krótkoterminowego.

5.2 Aktywa obrotowe

W Aktywach obrotowych dominują trzy pozycje: Należności krótkoterminowe inne, Należności handlowe oraz Środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Na wielkość pierwszej pozycji największy wpływ wywiera spółka Orbis S.A. Znaczący wzrost tej pozycji w okresie dwunastu miesięcy 2008 roku spowodowany jest generowaniem należności z tytułu podatku VAT naliczonego przy dużych zakupach inwestycyjnych. Natomiast niewielki wzrost tej pozycji w czwartym

kwartale 2008 roku wynika z większego salda zaliczek na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne w Orbis S.A., przy jednoczesnym spadku tej pozycji w Grupie Kapitałowej PBP Orbis w związku z rozliczeniem w tym okresie kaucji, depozytów i gwarancji dotyczących imprez turystycznych. Drugą co do wielkości pozycją są Należności handlowe. Na wielkość tej pozycji zasadniczy wpływ ma poziom obrotów w działalności hotelarskiej, transportowej i obsługi turystycznej. Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w czwartym kwartale 2008 roku nieznacznie spadła w porównaniu z poprzednim kwartałem, natomiast znaczący spadek tej pozycji w porównaniu ze stanem na 31.12.2007 roku spowodowany był wysokim stanem środków pieniężnych na koniec 2007 roku w związku z wpływem środków w czwartym kwartale 2007 roku ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych w Orbis S.A. i w Grupie Kapitałowej Orbis Transport.

5.3 Zobowiązania długoterminowe

W Zobowiązaniach długoterminowych Grupy Kapitałowej Orbis prezentowanych jest 5 pozycji. Największą z nich stanowią kredyty i pożyczki. Pozycja ta nie wykazywała istotnych zmian w czwartym kwartale 2008 roku w porównaniu do stanu na 30.09.2008 roku. Znaczące transakcje, które w tym okresie miały miejsce dotyczyły Orbis S.A. i związane były z zaciągnięciem przez Spółkę kolejnej transzy kredytu terminowego w wysokości 95 mln zł, przy jednoczesnym przekwalifikowaniu w tym samym kwartale kwoty 94 mln zł do zobowiązań krótkoterminowych. Wzrost tej pozycji w ciągu 12 miesięcy spowodowany był, oprócz wymienionych powyżej operacji, zwiększeniem kredytu przez spółkę dominującą oraz PBP Orbis Sp. z o.o. i Orbis Transport Sp. z o.o. Kolejne dwie istotne pozycje tj. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne nie odnotowały istotnych zmian w stosunku do wcześniejszych okresów.

5.4 Zobowiązania krótkoterminowe

W zobowiązaniach krótkoterminowych dominują Kredyty i pożyczki. Ich wartość w czwartym kwartale 2008 roku wzrosła w porównaniu z trzecim kwartałem 2008 roku z powodu reklasyfikacji przez Orbis S.A. kredytu długoterminowego w wysokości 94 mln zł, przy jednoczesnej spłacie raty kredytu w wysokości 39 mln zł. Pozostałe zmiany tej pozycji w ostatnim kwartale 2008 roku spowodowane były zmniejszeniem wysokości kredytu w rachunku bieżącym w spółkach Orbis Transport Sp. z o.o. i PBP Orbis Sp. z o.o. Drugą co do wielkości pozycją są Zobowiązania handlowe, na których wartość ma wpływ sezonowość prowadzonej działalności hotelarskiej i turystycznej. Znaczącą pozycją są również Zobowiązania krótkoterminowe inne, których spadek w czwartym kwartale 2008 roku spowodowany był głównie rozliczeniem przedpłat i zaliczek w spółkach Orbis S.A. i PBP Orbis Sp. z o.o. Natomiast wzrost tej pozycji w porównaniu ze stanem na 31.12.2007 roku nastąpił z powodu zarachowania większej wartości rozliczeń międzyokresowych biernych. Odnotować należy również wzrost Rezerwy na zobowiązania, wynikający z zawiązania przez spółkę PBP Orbis Sp. z o.o. rezerwy na restrukturyzację w wysokości 1 909 tys. zł.

5.5 Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Wierzyciel	kwota kredytu/pożyczki do spłaty na dzień bilansowy 31.12.2008		zobowiązania krótkoterminowe	zobowiązania długoterminowe	
	zł	waluta CHF		do zapłaty 1 do 3 lat	do zapłaty ponad 3 lata
umowa kredytów terminowych z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. i Societe Generale S.A. Oddział w Polsce (Główni Powołani Organizatorzy) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. i Calyon (Organizatorzy)	381 105		98 788	188 167	94 150
Kredyt Bank S.A. kredyt w rachunku bieżącym	2 365		2 365	0	0
Kredyt Bank SA kredyt obrotowy w walucie (CHF)	11 813	4 217	11 813	0	0
Kredyt Bank SA kredyt w rachunku bieżącym	26 202		26 202	0	0
Kredyt Bank SA kredyt inwestycyjny	1 250		625	625	0
Kredyt Bank SA kredyt inwestycyjny	1 250		625	625	0
Societe Generale S.A. kredyt w rachunku bieżącym	9 738		9 738	0	0
RAZEM :	433 723	4 217	150 156	189 417	94 150

5.6 Zmiany wartości szacunkowych

Tytuły istotnych wartości szacunkowych	stan na 31.12.2008 (zmiany w ciągu 3 miesiące 2008 roku)	stan na 30.09.2008 (zmiany w ciągu 9 miesiące 2008 roku)	% zmiana w ciągu 3 miesiące zakończonych 31.12.2008	stan na 31.12.2007 (zmiany w ciągu 3 miesiące 2007 roku)	% zmiana w ciągu 12 miesiące zakończonych 31.12.2008
REZERWA I AKTYWA NA PODATEK ODRO CZONY*					
1. Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	51 488	48 452	6,27%	66 827	-22,95%
2. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	1 145	820	39,63%	416	175,24%
REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA					
1. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i świadczenia emerytalne					
	43 184	42 261	2,18%	43 017	0,39%
BO	42 261	43 017		43 124	
- zawiązanie	1 793	3 419		2 123	
- wykorzystanie	(285)	(4 175)		(1 432)	
- rozwiązanie	(585)	0		(798)	
BZ	43 184	42 261		43 017	
2. Rezerwa na koszty restrukturyzacji					
	1 909	0	100,00%	306	523,86%
BO	0	306		477	
- zawiązanie	1 909	0		306	
- wykorzystanie	0	(306)		(160)	
- rozwiązanie	0	0		(317)	
BZ	1 909	0		306	
ODPISY AKTUALIZUJĄCE AKTYWA					
1. Z tytułu utraty wartości finansowego majątku trwałego					
	3 985	3 985	0,00%	3 985	0,00%
BO	3 985	3 985		6 059	
- utworzenie	0	0		0	
- wykorzystanie	0	0		(2 074)	
- cofnięcie	0	0		0	
BZ	3 985	3 985		3 985	
2. Z tytułu utraty wartości rzeczowego majątku trwałego					
	386 219	429 305	-10,04%	430 236	-10,23%
BO	429 305	430 236		466 992	
- utworzenie	15 142	29		29 389	
- przesunięcie	(33 457)	0		0	
- wykorzystanie	(6 637)	(915)		(17 566)	
- cofnięcie	(18 134)	(45)		(48 579)	
BZ	386 219	429 305		430 236	

* Rezerwa i Aktywa na podatek odroczone prezentowane są per saldo w ramach podatkowych grup kapitałowych oraz w ramach każdej ze spółek nie należących do tych grup.

5.7 Aktywa i zobowiązania warunkowe, w tym poręczenia kredytu, pożyczki lub udzielenie gwarancji w grupie kapitałowej

W czwartym kwartale 2008 roku zanotowano następujące zmiany zobowiązań i aktywów warunkowych:

Zobowiązania warunkowe

Tytuł	Beneficjent	Dłużnik/charakter powiązań	Okres ważności	kwota na dzień bilansowy	Zmiana kwoty w ciągu 3 miesięcy zakończonych 31.12.2008	warunki finansowe i inne uwagi
Udzielone przez Orbis S.A.						
poręczenie za zobowiązania spółki Orbis Casino Sp. z o.o. które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank gwarancji na podstawie umowy ramowej nr 5/2005 z dn. 06.12.2005	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	09.02.2012	2 000	0	okres ważności wg daty obowiązywania oświadczenia o poddaniu się egzekucji, poręczenie ważne jest bezterminowo
poręczenie za zobowiązania spółki Orbis Casino Sp. z o.o. które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu w r-ku bieżącym na podstawie umowy nr 270-1/10/RB/2005 z dn. 09.12.2005, aneks nr 1 z dn.04.12.2006	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	07.12.2010	2 000	0	okres ważności wg daty obowiązywania oświadczenia o poddaniu się egzekucji, poręczenie ważne jest bezterminowo
poręczenie za zobowiązania spółki Orbis Casino Sp. z o.o. które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu w r-ku bieżącym na podstawie umowy nr 202-129/3/11/11/2005 z dn. 22.12.2005	PKO BP SA	Orbis Casino Sp. z o.o. - spółka stowarzyszona	31.12.2012	1 000	0	okres ważności wg daty obowiązywania oświadczenia o poddaniu się egzekucji, poręczenie ważne jest bezterminowo
umowa poręczenia za zobowiązania spółki Orbis Transport Sp. z o.o., które mogą powstać z tytułu udzielenia przez bank kredytu na podstawie umowy kredytu terminowego nr 2008/007 z dn. 17.03.2008	Societe Generale SA Oddział w Polsce	Orbis Transport Sp. z o.o. - spółka zależna	16.02.2009	30 000	0	wg oświadczenia Orbis S.A. o poddaniu się egzekucji do kwoty 30 000 tys. PLN, Bank będzie mógł wystawić bankowy tytuł wykonalności w terminie do 15.02.2009 r.
gwarancja bankowa nr 1308/2008/FIN z dn. 20.08.2008 wystawiona przez Societe Generale na zlecenie Orbis S.A. w celu zagwarantowania terminowych płatności zobowiązań pieniężnych spółki Polskie Biuro Podróży Orbis Sp. z o.o. należnych Członkom IATA; aneks nr 1 z dn. 11.12.2008	International Air Transport Association (IATA) Oddział w Polsce	PBP Orbis Sp. z o.o. - spółka zależna, Orbis S.A. jest zleceńodawcą gwarancji	22.02.2010	7 767	7 767	wg oświadczenia Orbis S.A. o poddaniu się egzekucji do kwoty 7 767 tys. zł, Bank będzie mógł wystawić bankowy tytuł wykonalności w terminie trzech miesięcy licząc od dnia wygaśnięcia ważności gwarancji (22.11.2009), lub dnia w którym dokonał zapłaty z tytułu gwarancji
Udzielone przez Hekon Hotele Ekonomiczne S.A.						
gwarancja na kredyt 500 mln. zł.	Bank Handlowy i Societe Generale (główni powołani organizatorzy), BZ WBK Caylon (organizatorzy)	ORBIS S.A.	7 lat z 2 opcjami przedłużenia terminu spłaty o kolejny rok	381 105	53 904	
Udzielone przez Orbis Transport Sp. z o.o.						
poręczenie na rzecz PKS Gdańsk Sp. z o.o.	BP Polska Sp.z o.o.	PKS Gdańsk Sp. z o.o.	31.12.2008	0	(-50)	poręczenie cywilno-prawne na zakup paliwa
RAZEM Zobowiązania warunkowe:				423 872	61 621	
W tym poręczenia kredytu/pożyczki lub udzielenia gwarancji wewnątrz grupy				418 872	61 621	

Aktywa warunkowe

Otrzymane przez PBP Orbis Sp. z o.o.						
gwaracja bankowa	Blue City Sp. z o.o.		31.03.2009	10		
gwaracja bankowa	International Air Transport		22.11.2009	7 767	(-7 767)	
RAZEM Aktywa warunkowe:				7 777	(-7 767)	

6. PRZEPIŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH GRUPY

	3 miesiące zakończon. 31.12.2008	3 miesiące zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007	12 miesięcy zakończon. 31.12.2008	12 miesięcy zakończon. 31.12.2007	% zmiany 2008/2007
Przepływy z działalności operacyjnej	25 114	15 880	58,15%	156 552	185 114	-15,43%
Przepływy z działalności inwestycyjnej	(75 081)	52 792	-	(307 614)	(112 473)	-173,50%
Przepływy z działalności finansowej	43 292	(54 878)	-	110 448	(73 536)	-
Razem przepływy pieniężne netto	(6 675)	13 794	-	(40 614)	(895)	4437,88%
Środki pieniężne na koniec okresu	65 738	106 352	-38,19%	65 738	106 352	-38,19%

W czwartym kwartale bieżącego roku Grupa Kapitałowa Orbis odnotowała ujemne przepływy pieniężne. Dla sfinansowania działalności inwestycyjnej wykorzystwała wpływy z działalności operacyjnej oraz finansowej. Narastająco za cztery kwartały 2008 roku przepływy pieniężne netto również były ujemne.

6.1 Działalność operacyjna

W czwartym kwartale 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis wykazała dodatnie przepływy z działalności operacyjnej. Największą dodatnią korektą za czwarty kwartał 2008 roku była amortyzacja, natomiast największą korektą ujemną była pozycja Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem kredytów i pożyczek. Na obniżenie osiągniętych przez Grupę Kapitałową Orbis przepływów z działalności operacyjnej znaczący wpływ miał wynik uzyskany w czwartym kwartale 2008 roku.

6.2 Działalność inwestycyjna

W czwartym kwartale 2008 roku Grupa Kapitałowa Orbis uzyskała ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej. Na uzyskanie takiego rezultatu największy wpływ wywarła Grupa Hotelowa Orbis poprzez zaangażowanie środków finansowych w nowe inwestycje hotelowe i modernizacje już istniejących obiektów oraz spółka Orbis Transport Sp. z o.o. poprzez zrealizowanie zakupów samochodów osobowych przeznaczonych do wynajmu długo i krótkoterminowego. Spółka Orbis Transport Sp. z o.o. dokonała również zapłaty kolejnych rat zobowiązań wobec Skarbu Państwa w wysokości 409 tys. zł z tytułu zakupu spółek PKS Tarnobrzeg Sp. z o.o. i PKS Gdańsk Sp. z o.o. Głównym źródłem wpływów z działalności inwestycyjnej były przychody uzyskane przez spółkę PBP Orbis Sp. z o.o. w wysokości 8 650 tys. zł tytułem sprzedaży nieruchomości oraz przychody ze sprzedaży środków transportu w wysokości 9 605 tys. zł przez spółkę Orbis Transport Sp. z o.o.

6.3 Działalność finansowa

Działalność finansowa w czwartym kwartale 2008 roku zdominowana była przez pozyskiwanie i spłacanie kredytu przez spółkę dominującą. Spółka Orbis S.A. wykorzystwała kolejną transzę inwestycyjnego kredytu terminowego w wysokości 95 mln zł, oraz spłaciła ten kredyt w wysokości 39 mln zł. Ponadto stałym wydatkiem występującym w działalności finansowej Grupy jest spłata odsetek, wynikająca z obsługi zadłużenia tytułem otrzymanych kredytów i pożyczek.

7. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM GRUPY I DYWIDENDY

	stan na 31.12.2008	stan na 30.09.2008	% zmiana w ciągu 3 miesięcy zakończ. 31.12.2008	stan na 31.12.2007	% zmiana w ciągu 12 miesięcy zakończ. 31.12.2008
Kapitał zakładowy	517 754	517 754	0,00%	517 754	0,00%
Pozostałe kapitały	133 333	133 333	0,00%	133 333	0,00%
Różnice kursowe z konsolidacji	(58)	(1 203)	95,18%	(848)	93,16%
Zyski zatrzymane	1 158 199	1 171 612	-1,14%	1 148 245	0,87%
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	1 809 228	1 821 496	-0,67%	1 798 484	0,60%
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	1 584	1 851	-14,42%	1 843	-14,05%
Kapitał własny	1 810 812	1 823 347	-0,69%	1 800 327	0,58%

Na koniec czwartego kwartału 2008 roku Kapitał zakładowy pozostaje na niezmiennym poziomie.

Na kapitały pozostałe odnoszone są kwoty ze sprzedaży akcji Orbis S.A. powyżej ich wartości nominalnej oraz aktualizacja wartości inwestycji. W opisywanym kwartale kapitał ten nie uległ zmianie.

Na kapitały z różnic kursowych z konsolidacji składają się różnice kursowe z konsolidacji spółki UAB Hekon.

Zmiana kwoty zysków zatrzymanych w czwartym kwartale 2008 została spowodowana zarachowaniem straty netto za bieżący okres obrotowy w wysokości **13 413 tys. zł**. Pozostała część straty w kwocie **293 tys. zł** pomniejszyła kapitały akcjonariuszy mniejszościowych. Jednocześnie kapitał ten zwiększył się w czwartym kwartale 2008 roku o kwotę **33 tys. zł** tytułem dopłaty do udziałów w spółce PBP Orbis Sp. z o.o. (patrz. pkt 3.2 sprawozdania) Zmiana kwoty zysków zatrzymanych w okresie 12 miesięcy została spowodowana zarachowaniem zysku za 2008 rok i wypłatą dywidendy z zysku za rok 2007.

Dywidendy przekazane:

- **Orbis S.A.** - w dniu 19 czerwca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o podziale 125 317 tys. zł zysku za 2007 rok. Kwotę 18 431 tys. zł przeznaczono na wypłatę dywidendy (40 groszy na akcję), pozostałą część zatrzymano w Spółce na cele inwestycyjne. Dywidenda została wypłacona akcjonariuszom w sierpniu 2008 roku.

Dywidendy otrzymane:

- **Hekon - Hotele Ekonomiczne S.A.** - dywidenda w wysokości 38 835 tys. zł należna Orbis S.A. na mocy uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2008 roku. Dywidenda została wpłacona przez spółkę zależną w trzecim kwartale 2008 roku.
- **Orbis Kontrakty Sp. z o.o.** – na mocy uchwały nr IV ZZW z dnia 18 marca 2008 roku, dywidenda w wysokości 6 400 tys. zł należna Orbis S.A. oraz dywidenda w wysokości 1 600 tys. zł należna Hekon – Hotele Ekonomiczne S.A. Dywidenda w całości wpłynęła na konta spółek w drugim kwartale 2008 roku.

8. WPŁYW ZDARZEŃ NIEPOWTARZALNYCH I JEDNORAZOWYCH

W okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2008 roku oraz 2007 roku miały miejsce następujące istotne zdarzenia niepowtarzalne i jednorazowe:

- sprzedaż nieruchomości – w 2008 roku sprzedaży dokonała spółka PBP Orbis Sp. z o.o., w 2007 roku Orbis S.A. i Orbis Transport Sp. z o.o.,
- aktualizacja niefinansowych aktywów trwałych,
- koszt ugody w sprawie spornej dotyczącej nieruchomości Orbis S.A., poniesiony w 2008 roku.

Wynik **EBITDA Grupy Kapitałowej Orbis**, ustalany według jednolitych kryteriów z wyłączeniem skutków powyższych zdarzeń, przedstawia się następująco:

w tys. zł	3 miesiące zakończone 31.12.2008	3 miesiące zakończone 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007	12 miesięcy zakończone 31.12.2008	12 miesięcy zakończone 31.12.2007	% zmiany 2008 do 2007
EBITDA	41 278	150 159	-72,51%	240 282	362 631	-33,74%
1. sprzedaż nieruchomości	(3 028)	(90 674)		(3 028)	(90 674)	
2. aktualizacja niefinansowych aktywów trwałych	(10 260)	(26 041)		(10 260)	(26 041)	
3. ugoda w sprawie spornej dot. nieruchomości	7 000			7 000		
EBITDA "pro forma"	34 990	33 444	4,42%	233 994	245 916	-4,85%

9. EMISJE, WYKUP I SPŁATY DŁUŻNYCH I KAPITAŁOWYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie nastąpiła emisja, wykup bądź spłata dłużnych kapitałowych papierów wartościowych.

10. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

ISTOTNE TRANSAKCJE GRUPY KAPITAŁOWEJ

W okresie 12 miesięcy 2008 roku miały miejsce następujące istotne transakcje Grupy Kapitałowej Orbis z podmiotami powiązanyymi:

- z Accor Polska Sp. z o.o. (spółka powiązana z Accor S.A.) odnotowano przychody w wysokości 2 027 tys. zł, w tym z tytułu umowy o zarządzanie w kwocie 1 933 tys. zł oraz koszty w wysokości 17 016 tys. zł, w tym z tytułu opłaty licencyjnej w kwocie 16 988 tys. zł. W ciągu 12 miesięcy 2007 roku przychody wyniosły 1 745 tys. zł, w tym z tytułu umowy o zarządzanie w kwocie 1 735 tys. zł, zaś koszty 16 427 tys. zł, w tym opłata licencyjna 16 238 tys. zł. Na dzień 31.12.2008 roku należności z tytułu powyższych transakcji wyniosły 525 tys. zł, a na dzień 31.12.2007 roku 729 tys. zł. Zobowiązania z tytułu powyższych transakcji wyniosły 4 124 tys. zł na dzień 31.12.2008 roku, podczas gdy na 31.12.2007 roku zobowiązania wobec Accor Polska Sp. z o.o. wyniosły 4 002 tys. zł.
- z Accor Centres de Contacts Clients (spółka powiązana z Accor S.A.) koszty dostępu do systemu usług rezerwacyjnych wyniosły 2 894 tys. zł, podczas gdy w ciągu 12 miesięcy 2007 roku wyniosły 2 640 tys. zł. Na dzień 31.12.2008 roku zobowiązania wobec Accor Centres de Contacts Clients nie wystąpiły, natomiast na dzień 31.12.2007 roku wyniosły 385 tys. zł.

Grupa Kapitałowa Orbis

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- z Accor S.A. koszty dotyczące opłaty gwarancyjnej wyniosły w ciągu 12 miesięcy 2008 roku 417 tys. zł, a w ciągu 12 miesięcy 2007 roku wyniosły 389 tys. zł. Zobowiązanie na dzień 31.12.2008 roku wyniosło 417 tys. zł.
- z Devimco (spółka powiązana z Accor S.A.) odnotowano koszty w wysokości 116 tys. zł, a poniesione nakłady inwestycyjne w wysokości 8 044 tys. zł. W ciągu 12 miesięcy 2007 roku koszty wyniosły 118 tys. zł, a nakłady inwestycyjne 9 620 tys. zł. Na dzień 31.12.2008 roku zobowiązania z tytułu powyższych transakcji wyniosły 904 tys. zł, a uiszczone zaliczki dotyczące nakładów inwestycyjnych wyniosły 1 267 tys. zł. Odpowiednio na 31.12.2007 roku zaliczki na nakłady inwestycyjne wyniosły 3 169 tys. zł, natomiast zobowiązania wobec Devimco na 31.12.2007 roku wyniosły 716 tys. zł.

Dodatkowo informujemy, że w ramach realizacji umów zawartych w 2006 roku przez Orbis S.A. i Hekon-Hotele Ekonomiczne S.A. z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. w celu wdrożenia struktury "cash pooling" (o czym informowaliśmy w raporcie bieżącym nr 29/2006) w czwartym kwartale 2008 roku struktura nie była wykorzystywana.

TRANSAKCJE WEWNĄTRZ GRUPY, ELIMINACJE KONSOLIDACYJNE

Wykaz wyłączeń dokonanych przy konsolidacji grupy kapitałowej przedstawia się następująco:

na 31 grudnia 2008	Orbis S.A.	Hekon S.A.	UAB Hekon	Orbis Kontrakty Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa PBP Orbis	Grupa Kapitałowa Orbis Transport	Razem wyłączenia
Transakcje wewnątrz Grupy							
Należności	48 342	145 643	0	55	195	470	194 705
Zobowiązania	146 129	6 041	0	43	782	41 710	194 705
Koszty	17 441	12 283	30	158	18 692	6 589	55 193
Przychody	34 632	14 642	0	280	1 431	4 208	55 193

11. ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI

W czwartym kwartale 2008 roku nie nastąpiły zmiany zasad rachunkowości w stosunku do opublikowanych sprawozdań finansowych na dzień 30 czerwca 2008 roku.

Dla zapewnienia porównywalności w rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Orbis za 2007 rok zmieniono prezentację kosztów franszyzy oraz zarządzania w stosunku do sprawozdań opublikowanych wcześniej, przesuując:
- w danych za 12 miesięcy 2007 roku - kwotę 6,4 mln zł z kosztów ogólnego zarządu na koszt własny sprzedaży (2,6 mln. zł) oraz na koszty sprzedaży i marketingu (3,8 mln. zł),
- w danych za trzy kwartały 2007 roku - kwotę 4,8 mln. zł z kosztów ogólnego zarządu na koszt własny sprzedaży (1,9 mln. zł) oraz na koszty sprzedaży i marketingu (2,9 mln. zł).

12. WYDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

- Orbis S.A.** – dnia 16 stycznia 2009 roku Spółka przekazała do wiadomości publicznej aktualizację strategii rozwoju Grupy Hotelowej Orbis na lata 2009 - 2011 (patrz raport bieżący 3/2009). Aktualizacja dotyczy zmiany prognozowanego wyniku finansowego (EBITDA) Grupy Hotelowej Orbis na rok 2009 oraz odwołania prognozy wyników finansowych Grupy Hotelowej Orbis na rok 2010 i 2011.
- Orbis S.A.** – dnia 27 stycznia 2009 roku Fitch Ratings zmienił perspektywę ratingu na negatywną ze stabilnej dla polskiej spółki hotelarskiej Orbis S.A. Długoterminowy rating krajowy został utrzymany na poziomie BBB+(pol), (patrz raport bieżący 5/2009).
- Orbis S.A.** – dnia 28 stycznia 2009 roku Spółka złożyła w Pierwszym Mazowieckim Urzędzie Skarbowym zgłoszenie aktualizujące NIP-2 o ustaniu z dniem 31 grudnia 2008 roku bytu prawnego Podatkowej Grupy Kapitałowej Orbis.

Grupa Kapitałowa Orbis

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- **PKS Gdańsk Sp. z o.o.** – z początkiem stycznia 2009 roku Spółka rozpoczęła realizację umowy o świadczenie regularnych usług przewozowych na terenie Miasta Gdańska oraz gmin ościennych. Umowa została zawarta z Zarządem Transportu Miejskiego w Gdańsku działającym w imieniu Gminy Miasta Gdańsk. Umowę zawarto na okres od 01.01.2009 roku do 31.12.2016 roku. Realizacja umowy powinna wpłynąć na poprawę wyniku finansowego Spółki.
- **Orbis Transport Sp. z o.o.** – dnia 29 stycznia 2009 roku Spółka podpisała aneks do umowy o kredyt w rachunku bieżącym zaciągnięty w Kredyt Bank S.A. Termin spłaty został przedłużony do 30.01.2010 roku.
- **Orbis Transport Sp. z o.o.** - dnia 30 stycznia 2009 roku Spółka zawarła umowę kredytu z bankiem Societe Generale S.A. oddział w Polsce. Bank udzielił Spółce krótkoterminowego kredytu odnawialnego w maksymalnej wysokości 25 000 tys. zł. Termin spłaty został ustalony na 30.01.2010 roku. Jednocześnie Spółka nie jest zobowiązana do spłaty całości zadłużenia wynikającego z umowy kredytowej zawartej z Societe Generale S.A., a obowiązującej do 31.01.2009 roku.
- **PBP Orbis Sp. z o.o.** – dnia 2 stycznia 2009 roku Rada Nadzorcza na wniosek Zarządu PBP Orbis Sp. z o.o. zatwierdziła nowy regulamin organizacyjny oraz nową strukturę organizacyjną Spółki.

13. AKCJONARIUSZE EMITENTA

Kapitał zakładowy Orbis S.A. na dzień publikacji sprawozdania 2009 roku wynosi 517.754 tys. zł, tj. 46 077 008 akcji. W skład akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA, według stanu posiadania akcji i ich procentowego udziału w kapitale zakładowym na dzień publikacji sprawozdania, ujawnionych w zawiadomieniach doręczonych Spółce w oparciu o art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, wchodzi:

Akcjonariusz (wyszczególnienie)	Liczba posiadanych akcji na dzień publikacji sprawozdania (odpowiada liczbie głosów na WZA)	Procentowy udział w kapitale zakładowym na dzień publikacji sprawozdania (odpowiada % udziałowi w ogólnej liczbie głosów na WZA)	Zmiana w strukturze własności znaczących pakietów akcji w okresie od 15.11.2008 do dnia publikacji sprawozdania za IV kwartał 2008 r. (od przekazania poprzedniego raportu kwartalnego)
- Accor S.A.:	23 043 108	50,01%	-
<i>w tym spółka zależna Accor S.A. - ACCOR POLSKA Sp. z o.o.:</i>	2 303 849	4,99%	-
- BZ WBK AIB Asset Management S.A. - klienci objęci umowami o zarządzanie, fundusze inwestycyjne BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.:	10 326 519	22,41%	
<i>w tym na rachunkach papierów wartościowych funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.,</i>	7 431 280	16,13%	2,02%
<i>(a w tym na rachunkach funduszy: 1) Arka FIO</i>	2 319 222	5,03%	
<i>2) Arka Zrównoważony FIO)</i>	2 322 338	5,04%	
- Commercial Union OFE BPH CU WBK:	2 338 652	5,08%	-

14. ZMIANY W STANIE POSIADANIA AKCJI EMITENTA PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE W OKRESIE OD OSTATNIEGO RAPORTU KWARTALNEGO

W okresie od przekazania ostatniego raportu kwartalnego nie nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji Orbis S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące.

Znany Spółce stan posiadania akcji „Orbis” S.A. przez Członków Zarządu na dzień publikacji sprawozdania przedstawia się następująco:

1. Jean-Philippe Savoye - Prezes Zarządu
posiada 1 000 akcji „Orbis” S.A.
2. Ireneusz Andrzej Węglowski - Wiceprezes Zarządu
posiada 3 000 akcji „Orbis” S.A.
3. Yannick Yvon Rouvrais - Członek Zarządu
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
4. Marcin Szewczykowski - Członek Zarządu
nie posiada akcji „Orbis” S.A.

Znany Spółce stan posiadania akcji „Orbis” przez Członków Rady Nadzorczej VII kadencji na dzień publikacji sprawozdania roku przedstawia się następująco:

1. Claude Moscheni
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
2. Jacek Kseń
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
3. Erez Boniel
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
4. Michael Flaxman
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
5. Christophe Guillemot
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
6. Christian Karaoglanian
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
7. Artur Gabor
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
8. Elżbieta Czakiert
posiada 511 akcji „Orbis” S.A.
9. Jarosław Szymański
nie posiada akcji „Orbis” S.A.
10. Andrzej Procajło
nie posiada akcji „Orbis” S.A.

**15. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA
 ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
<p>1. 1) o stwierdzenie nieważności orzeczenia administracyjnego z dnia 24.06.1955 roku w sprawie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Al. Jerozolimskie 29 (obecnie 35), nr hip. 5021;</p> <p>2) o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku orzekającej nabycie z mocy prawa użytkownika wieczystego gruntu przez Orbis S.A. nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26 stanowiącej działkę ewidencyjną o nr 3. w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn. "Nieruchomość w Mieście Warszawie pod nr 5021".</p>	nieznana	<p>1) zawiadomienie Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast datowane 18.04.2002 roku o prowadzonym postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności orzeczenia administracyjnego; 2) zawiadomienie Ministra Infrastruktury datowane 04.02.2008 roku</p>	<p>1) Wnioskodawca : P.P. Andrzej Jacek Blikle i Helena Maria Helmersen - Andrzejewski; Strona przeciwna: Minister Infrastruktury; Uczestnik: Orbis S.A.; 2) Wnioskodawca : Andrzej Jacek Blikle i Helena Maria Helmersen - Andrzejewski.</p>	<p>1) WSA w dniu 26.08.2005 oddalił skargę Orbis S.A. na decyzję Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast utrzymującą w mocy decyzję stwierdzającą nieważność orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej z dnia 24.06.1955 roku, która odmawiała dotychczasowemu właścicielowi przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej położonej przy Al. Jerozolimskich 29 (obecnie 35). Od ww. wyroku Orbis S.A. wniósł skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania WSA, NSA wyrokiem z dnia 28.11.2006 roku oddalił ww. skargę kasacyjną Orbis S.A.. Oznacza to, że wniosek o przyznanie prawa własności czasowej złożony przez byłych właścicieli nieruchomości będzie podlegał ponownemu rozpoznaniu.</p> <p>2) Orbis S.A. w piśmie datowanym 27.02.2008 roku przedstawił swoje stanowisko w niniejszej sprawie, wskazując na brak podstaw prawnych do stwierdzenia nieważności ww. decyzji dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A.. Minister Infrastruktury pismem z dnia 19.05.2008 roku zawiadomił, iż termin rozpatrzenia sprawy wyznacza się do dnia 31.12.2008 roku. Jednocześnie Orbis S.A. doręczono postanowienie z dnia 01.10.2008 roku Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa Wydział Ksiąg Wieczystych oddalające wniosek Andrzeja Blikle i Heleny Helmersen Andrzejewski o wpis roszczenia o ustanowienie prawa użytkownika wieczystego. 6 stycznia 2009 roku doręczono Orbis S.A. decyzję Ministra Infrastruktury z 24 grudnia 2008 roku, stwierdzającą nieważność decyzji Nr 447/91 Wojewody Warszawskiego z dnia 23 września 1991 r. dotyczącej uwłaszczenia „Orbis” S.A. nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, opisaną w KW Nr 72550 – w części odnoszącej się do dawnej hipoteki pn „Nieruchomość w Mieście Warszawie pod Nr 5021”. W związku z tą decyzją Orbis S.A. złożył w dniu 19.01.2009, w przewidzianym prawnie terminie, wniosek o ponowne rozpatrzenia sprawy.</p>
<p>2. 1) o przyznanie prawa własności czasowej (obecnie prawa użytkownika wieczystego) do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 26, nr Hip. 1599 G.</p> <p>2) o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A. Hotel Forum w Warszawie nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, w części dotyczącej Hip. 1599 lit. G.</p>	nieznana	<p>1) wniosek z dnia 14.09.1948 roku o przyznanie prawa własności czasowej; 2) zawiadomienie Ministra Budownictwa datowane 20.11.2006 rok (doręczone Orbis S.A. 04.12.2006 roku)</p>	<p>1) Wnioskodawca : Jan i Tadeusz Sławiński (obecnie spadkobiercy: Elżbieta Sławińska i inni Uczestnik: Orbis S.A. 2) Wnioskodawca : Joanna Kubiacyk - Grodzka (jedna ze spadkobierczyń Tadeusza Sławińskiego)</p>	<p>1) WSA wydał wyrok dnia 14.01.2005 roku uchylający decyzję Prezydenta m.st. Warszawy odmawiającą ustanowienia prawa użytkownika wieczystego gruntu oraz decyzję Wojewody Mazowieckiego utrzymującą ww. decyzję Prezydenta. Prezydent m.st. Warszawy decyzją z dnia 06.02.2006 roku kolejny raz odmówił następcom prawnym b. właściciela przyznania prawa użytkownika wieczystego do gruntu nieruchomości położonej przy ul. Nowogrodzkiej 26 w Warszawie. Spadkobiercy b. właścicieli wnieśli odwołania od ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Wojewoda Mazowiecki decyzją z dnia 27.07.2006 roku uchylił ww. decyzję Prezydenta m.st. Warszawy. Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy decyzją nr 186/GK/DW/2008 datowaną 31.03.2008 roku odmówił następcom prawnym b. właściciela przyznania prawa użytkownika wieczystego. Pełnomocnik wnioskodawców wniósł w dniu 21.04.2008 roku odwołanie od ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Skarbu Państwa i Nieruchomości zawiadomił Orbis S.A. w dniu 08.09.2008 roku, iż w sprawie został zebrany materiał dowodowy.</p> <p>2) Minister Budownictwa pismem datowanym 20.11.2006 roku zawiadomił Orbis S.A., iż Pani Joanna Kubiacyk - Grodzka wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Warszawskiego nr 447/91 z dnia 23.09.1991 roku dotyczącej uwłaszczenia Orbis S.A. Hotel Forum w Warszawie nieruchomością położoną w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 24/26, w części dotyczącej Hip. 1599 lit. G. Minister Budownictwa decyzją z dnia 22.01.2007 roku odmówił stwierdzenia nieważności ww. decyzji Wojewody Warszawskiego z dnia 23.09.1991 roku, sprostowanej postanowieniami z dnia 09.01.1992 roku, z dnia 23.12.1993 roku i z dnia 27.11.2006 roku</p>

Grupa Kapitałowa Orbis

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
3. pozew o zapłatę wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości położonej w Krakowie przy ul. Pijarskiej 11 W dniu 18 lutego 2009 roku Sąd Okręgowy w Krakowie ogłosił wyrok w sprawie zasądzający od Orbis S.A. łącznie na rzecz wszystkich powodów kwotę 87.930,18 PLN (ok. 6,5% roszczenia) Wyrok jest nieprawomocny.	1 344 800,00 zł	wystąpili do Sądu: 1) S., P., G., A. Marczakowie- marzec 2003 rok (doręczone Orbis S.A. 13.10.03 r.) 2) A. i M. Marczakowie - kwiecień 2004 rok (doręczone czerwiec 2004) 3)Irena Kuc- listopad 2004 rok(doręczone Orbis S.A. marzec 2005) 4) Janusz Tabor i Irena Ciapała- listopad 2004 rok(doręczone Orbis S.A. kwiecień 2005)	Powód: Stanisława, Paweł, Grzegorz, Adam, Andrzej, Magdalena Marczakowie oraz Irena Kuc, Ewa Ciapała, Janusz Tabor; Pozwany: Orbis S.A.	Orbis S.A. wniósł o oddalenie pozwów. Wymienione 4 pozwy Sąd w 2005 roku połączył do wspólnego prowadzenia. Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 28.03.2006 roku uwzględnił wniosek pełnomocnika Orbis S.A. i cofnął zwolnienie od kosztów sądowych udzielone powodom. Na rozprawie w dniu 02.08.2006 roku Sąd przesłuchał świadków. W dniu 04.12.2006 roku Sąd Okręgowy w Krakowie wydał postanowienie o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego na okoliczność wyceny nakładów poniesionych przez "Orbis" na remont kamienicy oraz wyceny wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z kamienicy w okresie 20.09.1994 rok do 30.11.2003 rok, a także o powołaniu przez Sąd biegłego rzeczoznawcy. Biegły sporządził opinię (doręczona pełnomocnikowi Orbis S.A. w dniu 26.02.2007 roku). Pełnomocnik Orbis S.A. złożył zarzuty do ww. opinii, gdzie wniósł o nieuwzględnienie ww. opinii biegłego i o wyznaczenie nowego biegłego kompetentnego w sprawach budowlanych i remontów obiektów zabytkowych. Sąd uwzględnił ww. wniosek dowodowy pełnomocnika Orbis S.A. Postanowieniem z dnia 6 marca 2008 r. Sąd powołał nowego biegłego Romana Muchę – rzeczoznawcę z zakresu konstrukcji budowlanych w tym obiektów zabytkowych oraz kosztorysowania robót budowlanych i inwestycyjnych. Powołany przez Sąd nowy biegły rzeczoznawca przedstawił Opinię Sądową z dnia 8 maja 2008 r. wskazując, iż aktualnie nakłady konieczne poniesione przez pozwanego „ORBIS” S.A. w Warszawie na remont kamienicy przy ulicy Pijarskiej 11 w Krakowie przeprowadzone przez pozwanego w latach osiemdziesiątych XX wieku wynoszą: 2 125 869,05 zł – 21 % amortyzacja = 1 679 436,50 zł oraz, iż wartość nakładów zwiększających wartość nieruchomości przy ulicy Pijarskiej 11 w Krakowie w chwili jej wydania powodom tj. w dniu 30 listopada 2003 r. wynosi: 1 679 175, 50 zł – 17 % amortyzacja = 1 393 715,00 zł. Orbis S.A. nie wniósł zarzutów do ww. opinii sądowej, bowiem zdaniem Orbis S.A. została sporządzona w sposób rzetelny, przez kompetentnego biegłego w oparciu o materiały źródłowe i jest korzystna dla Orbis S.A. Dwóch z powodów w pismach procesowych stara się podważyć ww. opinie i wnoszą o powołanie innego biegłego. W dniu 12.11.2008 roku biegły doręczył Sądowi pismem „Odpowiedź na zarzuty powodów”, wskazując całkowitą bezzasadność postawionych zarzutów i w pełni podtrzymał swoją opinię. Sąd w dniu 18 lutego 2009 ogłosił korzystny dla Orbis S.A. wyrok sprawie zasądzający od Orbis S.A. łącznie na rzecz wszystkich powodów kwotę 87.930,18 PLN (ok. 6,5% roszczenia) Wyrok jest nieprawomocny. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi adwokat Janusz Nowiński.
4. postępowanie o zapłatę, proporcjonalnie do posiadanych udziałów we współwłasności, tytułem zwrotu nakładów koniecznych, poniesionych przez Orbis S.A. na kamienicę przy ul. Pijarskiej 11 w Krakowie	1 541 346,56 zł.	pozew z dnia 29.11.2004 r.	Powód: Orbis S.A., Pozwani: S.Marczak, P. Marczak, G. Marczak, A. Marczak, M. i A. Marczakowie, I. Kuc, E. Ciapała, J. Tabor	Sprawa przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy. Wniosek Orbis S.A. o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia pozwu poprzez obciążenie hipoteką przymusową do kwoty 1 541 346 zł na nieruchomości przy ul. Pijarskiej 11 został przez Sąd uwzględniony. Sąd doręczył pełnomocnikowi Orbis S.A. zawiadomienie z dnia 14.02.2008 roku, że "w wyniku rozpatrzenia środka zaskarżenia" dokonał wpisu do KW ww. hipotekę przymusową kaucyjną. W dniu 25.06.2007 roku odbyła się kolejna rozprawa, na której pełnomocnik Pozwanych przedstawił kopię opinii biegłego (inż. Egnera) ze sprawy, o której mowa powyżej. Pełnomocnik Powoda oświadczył, iż przedstawiona kopia opinii biegłego została w sprawie, o której mowa powyżej, zakwestionowana. W dniu 28.04.2008 roku Sąd przesłuchał biegłego Wiesława Engera, który przyznał m.in. odpowiadając na zarzuty Orbis S.A., iż nie posiada wiedzy dotyczącej kosztorysowania robót budowlanych. Orbis S.A., biorąc pod uwagę powyższe i wcześniej przedstawiane zarzuty do opinii, wniósł o uznanie Opinii biegłego W. Engera za niewiarygodną i o przyjęcie Opinii Sądowej nowego biegłego, powołanego ww. sprawie opisanej powyżej. W dniu 19.11.2008 roku odbyła się rozprawa na której Sąd zapoznał się jak i pozwanych z dostarczona przez Orbis S.A. Opinią biegłego R. Muchy, ze sprawy opisanej powyżej i określił pozwany 21-dniowy termin na pisemne ustosunkowanie się do tej Opinii i zgłoszenie konkretnych pytań do biegłego oraz postanowił o przesłuchaniu biegłego w drodze pomocy prawnej. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi adwokat Janusz Nowiński.

Grupa Kapitałowa Orbis
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
5. wniosek o stwierdzenie, że decyzja Wojewody Krakowskiego z dnia 19.02.1993 roku (nr GG.III.7224/27/92/Chw), dotycząca nabycia z mocy prawa w dniu 5.12.1990 roku przez Przedsiębiorstwo Państwowe „Orbis” z siedzibą w Warszawie, którego następcą prawnym jest „Orbis” S.A. z siedzibą w Warszawie prawa użytkownika wieczystego nieruchomości, stanowiącej własność Skarbu Państwa, składającej się z działki ewid. o nr 180/4 (o pow. 1,7316 ha) oraz działki ewid. o nr 180/6 (o pow. 0,0132 ha) objętej obecnie KW 212704, prawa własności budynku hotelowego „Cracovia” położonego na ww. działce nr 180/4- w zakresie, w jakim dotyczy części działki ewid. nr 180/4 o pow. 0,5822 ha, na którą to część składają się dawne parcele katastralne o numerach: 1816/45 (pow. 0,3847 ha), 1816/52 (pow. 0,1573 ha), 1816/66 (pow. 0,0140 ha), 1816/64 (pow. 0,0250 ha) i 1816/60 (pow. 0,0012 ha) została wydana z naruszeniem prawa	nieznana	zawiadomienie Ministra Budownictwa datowane 12.05.2007r. (doręczenie Orbis S.A. 21.05.2007 r.)	Wnioskodawca : Klasztor Sióstr Norbertanek w Krakowie; Właściwy organ administracji: Minister Infrastruktury	Orbis S.A. pismem z dnia 05.10.2007 roku do Ministra Budownictwa m.in. podniósł, iż przedmiotowy wniosek pełnomocnika Klasztoru Sióstr Norbertanek dotyczy stwierdzenia wydania decyzji administracyjnej z naruszeniem prawa, a nie jak to podano w zawiadomieniu Ministra Budownictwa datowanego dnia 09.08.2007 roku "o stwierdzenie nieważności decyzji". Decyzją datowaną 12.10.2007 roku Minister Budownictwa stwierdził nieważność decyzji Wojewody Małopolskiego z dnia 19.02.1993 roku. Orbis S.A. na podstawie art. 127 § 3 KPA w dniu 30.10.2007 roku wystąpił do Ministra Budownictwa z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, zarzucając ww. decyzji obrazę przepisów artykułów: 77 § 1, 107 § 3, 156 § 2 oraz 158 § 2 KPA. W dniu 10 września 2008 r. Klasztor Sióstr Norbertanek w Krakowie wystąpił o uchylenie decyzji Ministra Budownictwa z dnia 12 października 2007 r. i o umorzenie postępowania w trybie art. 105 § 2 kpa. W tym samym dniu z analogicznym wnioskiem do Ministra Infrastruktury wystąpił Orbis S.A. W dniu 20.10.2008 r. Minister Infrastruktury wydał decyzję utrzymującą w mocy decyzję Ministra Budownictwa z dnia 12.10.2007 r. Orbis S.A. wystąpił w związku z tym z wnioskiem do Wojewody Małopolskiego o wydanie nowej decyzji w sprawie użytkownika wieczystego. Sprawę prowadzi Mec. Rafał Morek.
6. Sprawa o wydanie nieruchomości położonej w Warszawie, w dzielnicy Wilanów, przy ul. St. Kostki Potockiego 27, oznaczonej jako działka nr 21/1 o powierzchni 4397 m2	Wartość przedmiotu sporu powód określił na 5.000.000 zł jako wartość nieruchomości i alternatywnie na sumę 377.433 zł odpowiadającą 3-miesięcznemu czynszowi najmu lub dzierżawy należnemu od tego rodzaju nieruchomości	pozew z dn. 29.09.2005r.	Powód: Skarb Państwa, reprezentowany y przez Urząd m.st. Warszawy, Pozwany: Orbis S.A.	W odpowiedzi na pozew „ORBIS” S.A. wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na posiadane przez „ORBIS” S.A., wbrew twierdzeniu pozwu, prawo do nieruchomości potwierdzone decyzją wydaną przez stosowne władze w 1989 r. stwierdzającą oddanie nieruchomości stanowiącej przedmiot sporu w zarząd poprzednikowi prawnemu Spółki - P.P. „ORBIS”. W dniu 20.11.2007 roku zapadł wyrok oddalający powództwo Skarbu Państwa. W dniu 17.12.2007 roku reprezentujący SP - Prezydent m.st. Warszawy wniósł apelację, od ww. wyroku Sądu I instancji, W odpowiedzi na apelację pełnomocnik Orbis S.A. wniósł o jej oddalenie, rozprawiając się z jej zarzutami merytorycznymi wywiedzionymi z przepisów ustawy z 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, poprzez wskazanie, że pozwany Orbis S.A. wykazał swój tytuł prawny do spornej nieruchomości z decyzji wydanej na gruncie ustawy z 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, ustanawiającej na rzecz jego poprzednika prawnego P.P. Orbis prawo zarządu co zasadnie stwierdził w uzasadnieniu swojego wyroku Sąd I instancji. W dniu 04.09.2008 r. przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna, na której zapadło postanowienie o zawieszeniu postępowania apelacyjnego do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym co do prawa własności przedmiotowej nieruchomości. Postępowanie administracyjne z wniosku spadkobierców dawnego właściciela – Adama Branickiego - o zwrot nieruchomości toczy się aktualnie przed Wojewodą Mazowieckim jako organem I instancji. Sprawę w imieniu Orbis S.A. prowadzi radca prawny Zofia Marcinkowska.
7. Toczy się 6 postępowań o odszkodowania w związku z naruszeniem zasad postępowania przy dokonywaniu zwolnień grupowych w związku z likwidacją Oddziału Orbis S.A. Hotel Europejski w Warszawie oraz postępowania o odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy z naruszeniem prawa. Pracownicy, którzy kontynuują spór z Orbis S.A. w większości zredukowali swoje roszczenia z kwoty 67.200 złotych do kwoty trzykrotności ostatniego wynagrodzenia za pracę. Podstawą dochodzenia obecnie roszczenia przez pracowników jest art. 45 § 1 Kodeksu Pracy.	W przypadku 2 spraw pracownicy dochodzą odszkodowań w wysokości 67 tys. zł. natomiast pozostali dochodzą odszkodowań w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia w kwocie od 14 do 15 tys. zł.	od lipca 2005 roku i od końca września 2005 roku	Powodowie: pracownicy zlikwidowanego o Orbis S.A. Oddział Hotel Europejski w Warszawie; Pozwany: Orbis S.A.	Orbis S.A. wnosi o oddalenie wszystkich pozwów. Do tej pory odbyło się kilkadziesiąt rozpraw przed Sądem Rejonowym w Warszawie, na których to rozprawach sąd ze względu na tożsamość roszczeń łączył poszczególne pozwy pracowników do jednego postępowania (z reguły po trzy pozwy są łączone do jednego postępowania). Dodatkowo sąd w zależności od tego, który pozew danego pracownika - powoda (o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne czy też o odszkodowanie) został doręczony pierwszy do Orbis S.A. odrzuca drugi pozew tegoż pracownika redukując tym samym ilość pozwów. Obecnie toczy się już tylko 6 spraw. Jak dotąd zapadło kilka wyroków oddalających w całości roszczenia Powodów. W przypadku jednej ze spraw została wniesiona Apelacja która została oddalona. Pełnomocnik powoda wniósł w tej sprawie skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Pozostałe sprawy są zawieszono. Sprawy prowadzi Kancelaria Adwokacka adw. Waldemara Gujskiego.

Grupa Kapitałowa Orbis
 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe – czwarty kwartał 2008 roku
 (wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

przedmiot postępowania	wartość przedmiotu sporu	data wszczęcia postępowania	strony wszczętego postępowania	stanowisko spółki
8. 66 powództw pracowników Oddziału Hotel Vera w Warszawie o wypłatę premii miesięcznych za okres 2003 – 2005 r. Pracownicy roszczenia swoje opierają na różnicach w zapisach Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Orbis S.A. a wewnętrznymi przepisami płacowymi obowiązującymi w Oddziale będącym odrębnym pracodawcom. W części spraw sąd wydał nakazy zapłaty na rzecz pracowników w postępowaniu upominawczym, przy czym na skutek sprzeciwów sprawy te toczą się już w postępowaniu zwykłym tak jak pozostałe sprawy.	Łączna wysokość pozwów to kwota około 776 tys. zł.	Pierwsze pozwy wpłynęły w lipcu 2006	Powodowie: 66 pracowników Oddziału Hotel Vera w Warszawie, Pozwany: Orbis S.A. Oddział Hotel Vera w Warszawie	Oddział Hotel Vera w Warszawie wnosi o oddalenie wszystkich powództw pracowników. Kilka spraw zostało zawieszonych. Trwają postępowania dowodowe, do tej pory zapadło 12 niekorzystnych wyroków dla Orbis S.A. częściowo uwzględniających powództwa pracowników. Orbis S.A. złożył Apelację w stosunku do wszystkich niekorzystnych wyroków. Sprawy prowadzi Kancelaria Adwokacka adw. Waldemara Gujskiego.
9. 12 postępowañ z powództwa pracowników zlikwidowanego Oddziału Hotel Solec w Warszawie o wypłatę premii miesięcznych za okres 2003 – 2005 r. Pracownicy roszczenia swoje opierają na zapisach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy obowiązującego w Hotelu Solec przed jego likwidacją.	Powodowie łącznie dochodzą kwoty około 90.000 złotych.	Pierwsze pozwy wpłynęły w lipcu 2006 r.	Powodowie: 12 byłych pracowników zlikwidowanego Oddziału Hotel Solec w Warszawie. Pozwany: Orbis S.A., a w jednym przypadku Oddział Hotel Solec.	Orbis S.A. wnosi o oddalenie wszystkich powództw pracowników. Sprawy są w toku, jednakże kilku pracowników cofnęło pozwy i zrzekło się roszczeń. Do tej pory zapadły dwa nieprawomocne wyroki korzystne dla pracowników uwzględniające częściowo powództwo, które zostały zaskarżone apelacją oraz jeden wyrok korzystny dla pracowników, który został częściowo utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego. Wyrok ten zasądzający odszkodowania dla pracownika w wysokości 4346,00 zł nie podlega kasacji, więc jest prawomocny. Sprawy prowadzi Kancelaria Adwokacka adw. Waldemara Gujskiego.